Ն՝ 639 — 1879 ՕԳՈՍՏՈՍ 20 ԿԱՋԱՐ ԷՐԹԷՍԻ — ԻԶՄԻՐՆՃԻՆ ՕԼՆԻ

ԱՊՕՆԷ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ
Ամբողջ տարի 20 դրուշանոց
ՍԹԱՄՊՈԼ ԻՔԻՆ
Պիր սէնէլիք . . . 200 դրշ.
Կէլմը այլըգ . . . 100 »
Իչ այլըգ . . . 55 »
ՎԻԼԱՅԷԹ ԻՔԻՆ
Բոլոր կէտ իրար օլունճագալար իչին
Պիր սէնէլիք . . . 230 դրշ.
Կէլմը այլըգ . . . 120 »
Իչ այլըգ . . . 60 »
Մէհիսիկ 1 դրուշ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖԷՄԵՐԻՍ

ՄԻԿԱՅԵՍՏԻ ԲՈԼԻԹԻԿԻՆ ԻԼՄԻՆՔ ՎԷ ԳԻՏՈՒԹԻՆ ՎԷՔ ՍԱՔԻՐԷՑԻ ՀԱՄԻ ԵՎ ԵՎՄԻ ԳԱԶԷԹԱՆ ՏԵՂԻ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ
Պէհէր սաթրը իչին
1 վէ 2 վէ 3 իւնճի սանիէ . 5 դրշ.
4 իւնճիւ սանիէյէ . . 2 »
ԻՉԻՆԸ. Պոնճա. Շիրէթէ վէ ուսուրու սարրաֆիյէ, այնու. 2 վէ 3 իւնճիւ սանէլիէրի. 6 դրշ. 4 իւնճիւ սանիէյէ . . 4 »
Զեյլաէ վիլայէթէ իչիւն իլանլար ալընըրգարալըգ օլուր։
Մէկատուր. Ճանիյա տայիր պէնամէր մէճմուանէն գանուլ օլունճագ վէ սաէրա օլունմայան էվրաղ, խոստէ օլունմայանաղ։
Մէհիսիկ 1 դրուշ

Իսարէխանէսի վէ մանիսասը, քեանիէյի մէվատա հաղգընա, Սթամպօլում Պապը Սէ. ճատուէսինան էսկի Պապը Զաղթիյէ ազաղը քէօշէսինան նուէրօ 8 տէ տիր։ — Ղազէթանըն ումուրու Միւսիրի ղազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունճաղը կիպի, քեանիէյի մէքեանթիպին տախի անրը նամրնա իսարէ վէ թանբիրիյէսինէ այնա կէօնուտրիլմէսի իգթիզա էր։

ԱՍԻԹԱՆԷ 20 ՕԳՈՍՏՈՍ

ՀԱԼԸ ՀԱՋԸՐ

Ալամանիա իլէ Աւսթրիա իմբէրաթօր վէ տիբլօմաթլարը պէյնինտէ վուգու պուլան միւլագաթլարը պիր իթթիֆագ մագսատընա մէպնի օլուղու, վէ պու իթթիֆագը Ռուսիա մէնաֆիինէ գարշը օլաճաղը անլաշըլարագ, պու մատտէ էվլօրաճա կիթտիքճէ քէսպի էհէմմիյէթ իթմէքտէ տիր։

Ռուսիա տէվլէթի տախի պու իշթիթիֆագը մագսատընը անլայարագ, պունա գարշը տուրմադիւզրէ, օ տա պիր թագըմ իթթիֆագլար հուսուլէ կէթիրմէք թէչէպպիւսինտէ պուլունույօր։

Ռուսիանը տիւշիւնտիւյիւ իթթիֆագլարը պիրի, Ոգանտինավ տէվլէթլէրինին եանի Շուէտ վէ Նօրվէկիա իլէ Ցանիմարգանը իթթիֆագը տը։

Մալիմ տիւրքիշուէտ՝ վէ Նօրվէկիա Ցանիմարգանը էհալիսի պիր ճինսիյէթէ մէնսուպ օլուպ, պունլարտան Ցանիմարգա, Ալէմանիատան բէք չօգ թէարրուզլար կէօրմիւշ օլտուղունտան, Ալէմանիաեա պիրինճի տիւշմէն իստ տէ, Շուէտ վէ Նօրվէկիա տէվլէթի, էօթէտէն պէրու, Ռուսիա իլէ խուսուսէթտէ պուլունտուղունտան, Ալէմանիա իլէ խօշ կէչինմէք մէճբուրիյէթինտէ տիր։

Իշթէ Ռուսիանը Ալէմանիայա գարշը տիւշինտիւյի պիրինճի թէտպիրշուէտ վէ Նօրվէկիա տէվլէթինի Ալէմանիատան այրըրագ, Ցանիմարգա իլէ պիրլէշտիրմէք, վէ իքիսինի տէ քէնտի տայիրէի իթթիֆագընա ալմագ մատտէսի տիր։

Վագաա պէօյլէ պիր Սգանինավ իթթիֆագը հասըլ օլուպ, Ռուսիա իլէ պիրլէշտիկի հալտէ, Ալէմանիայը գօրգուտապիլիր իսէ տէ, Շուէտ վէ Նօրվէկիատա կէրէք հիւքիւմէթին վէ կէրէք էհալինին էֆֆէտրը Ռուսիա ալէյհինտէ օլուպ, պունլար իլէ Ռուսլար պէյնինտէ էօթէտէն պէրու խուսուսէթ պուլունտուղունտան, վէ Ռուսիա պունլարըն բէք չօգ եէրինի զապթ իթմիշ օլտուղունտան, պունլար իլէ Ռուսլար պէյնինտէ իթթիֆագը միւքին օլուպ օլամատեաճաղը ճայի տըդգաթ տըր։

Հէր հալտէ Սգանինավ իթթիֆագը մատտէսինէ Ալամանեաճա բէք չօգ էհհէմմիյէթ վէրիլէրէք, Ալման զաղէթալարը պու մէսէլէ իլէ բէք չօգ իշթիղալ իթմէքտէ տիրլէր։

Ռուսիա Ալամանեայա գարշու պու իթթիֆագը տիւշինտիյի կիպի, Ավստրիայա գարշու տախի պիր ճէնուպի Սլավ իթթիֆագընը տիւշինմիշ տիր։ Պուլկարիսթանա պուլունան պաղը Ռուստիբլօմաթլարընընն Պուլկարիսթան իլէ Սըրպիա վէ Գարատաղ պէյնինտէ պիր իթթիֆագ հասըլ իթմէյէ չալըշըրգալարը սեօյլէնիլիյօր։ Բրէնս տը Պաթէնպերկի իլէ բրէնս Միլանը պէյնինտէ վուգու պուլաճաղը խապէր վերիլէն միւլագաթլարը պու մագսատա մէպնի օլմասը տախի միւհիմմիլ տիր։

Ֆելդագը Ալամանեա իլէ Աւսթրիա պէյնինտէ վուգու պուլաճաղ իթթիֆագը մագսատը, Աւսթրիա ալամանլարընընն Ալամանեայա իլհագը իլէ, Աւսթրիանընն ճէնուպէ տօղրու թէվսիի միւլք իթմէսինտէն իպարէթ իսէ, Սըրպիա իլէ Գարատաղ բէք չօղ միւթէզարուր օլուպ, ատէթա խութիգալէրինի զայպ իթմէք թէհլիքէսինտէ պուլունաճագլարը կիպի, Պուլկարիսթան տախի թէվասսիւ իւմմանի քէսէճէյինտէն, պու էմարէթլէրին Ռուսիանընն թէչվիգի իլէ՝ Աւսթրիայա գարշու իթթիֆագ իթմէյէրի թապիի իսէ տէ, բրէնս Նէքրիթանընն վիէննայա սէյահաթը պունուն աքսընա տէլալէթ իտիյօր։

Պիր տէ՝ պու իչ էմարէթին իթթիֆագը Աւսթրիայա գարշու տուրամայաճաղընտան, Ռուսիանընն՝ իթալէյայը վէ Արնաուտլուղու տախի՝ պու իթթիֆագա սօղմադ թէչէպպիւսինտէ պուլունտուղու սեօյլէնիլիյօր։

Աբնանեա զաղէթալարը՝ իթալեանընն հիչ պիր վագթի Ալամանեայա գարշու պուլունմայաճաղընը սեօյլէյօրլար, վէ հաթթա իթալեանընն տախի Ալամանեա իլէ Աւսթրիա պէյնինտէի իթթիֆագա տախիլ օլտուղու բիվայէթ օլունույօր իսէ տէ, իթալեանընն՝ Ալամանեայա գարշու պուլունմասընտան զիյատէ Աւսթրիա իլէ միւթթէֆիգ պուլունմասը ինանըլմայաճագ պիր շէյէ պէնզէյօր. չիւնքի իթալեանընն էն զիյատէ տիւշինտիյի շէյ՝ Աւսթրիատաքի իթալեան մէմլէքէթլէրինին զապթը մագսէտի տիր։

Մէկէր քի, Պիզմարգ պունու տախի տիւշինէրէք, Աւսթրիատան Ալամանլարը քէնտիսի ալաճաղը կիպի, իթալեանլարը տախի այբրուպ, իթալեայա վերմէք նիյէթինտէ իսէ, օ վագթի իթալեանընն տախի պու իթթիֆագա տախիլ օլապիլէճէյի շիւպհէսիզ իսէ տէ, օ թագտիրտէ Աւսթրիա բէք չօգ զայպ իտուպ, տիկէր թարաֆտան պու գատար գաղանմայաճաղընտան պաչգա, գազանճաղը տախի մուվագգաթ օլուպ, խայրընը կէօրէմյէճէք տիր։

Հէր հալտէ Ալամանեա իլէ Աւսթրիա պէյնինտէ կէօրիւնէն իթթիֆագ էմարէյէրի՝ պիւթիւն էյրոբանընն բուլթիգասընը ալթ իւսթ իտէրէք, տէվլէթլէր պէյնինտէ եէնիտէն պիր թագըմ գաբրըզգըլարը կէթիրէճէք կիսլի կէօրիւնիյօր։

Վէրմ կաղէթասը պու կիւնքի նիւսխէսինտէ՝ տէվլէթը Օսմանիէնին պու մէսէլէտէ նէ մէսլէք իթթիխազ իթմէսի, վէ հանկը թարաֆ իլէ օլմասը լիւզումունա տայիր պաղը միւթալաաթ պէեան իտէրէք, տէվլէթին՝ Աւսթրիա վէ Ալամանեանընն իթթիֆագլանա տախիլ օլմասընը թէնսիպ իտիւօր իսէ տէ, պիզ պու ֆիքիրտէ տէերիզ, վէ պէօյէ պիր մէսլէքի՝ տէվլէթը Օսմանիյէնին մէնաֆիինէ բէք մուզիր կէօրիւյօրուզ անճաղ՝ պու պահս թաֆսիլաթա միւհթաճ օլմուղունտան, պիր պէնաը մախսուսա թէշրիհ իթմէք իւզրէ, չիմտիլիք պու պաղտէ պիր շէյ տէյէմէյիզ։

ԹԷԼԵԳՐԱՖ

Ադոս Հավս

Պէրլին 30 օգոստոս

Ֆէլդմարշալ Մանթայֆէլ տիւնքի կիւն Նանսիյէ (՝.) մուվասլէթի իսէրէք, Ռէյհանիա իմբէրաթօրու նամինա օլարագ, Բուսիա իմբէրաթօրունու խմիզպալ իյլէմիշ տիր։

(Պա... ...ՀԷՐ ԲԷԼԳԻՐ-ՖԼԸ)

Վիէննա 31 օգոստոս

Պու կիւնքի կազէթալարընն պէյանընա կէօրէ, միւէմատէլին թէչքիլ օլունմուշ Աւսթրիա ասքէրի գումանդանը, 28 նէֆէր Օսմանը ասքէրի բիֆագաթթրլա, Եէնի Բազար սանճաղը հուսուսընը տիւնքի կիւն կէչմիշ տիր։

Բարիզ 30 օգոստոս

Ճումհուրիյէթ բէյնի, կէլէճէք ճումաա եաքօտ ճումաա իրթէսի կիւնիւ Ֆիրատա պուլունան էմալինէ կիտէճէք տիր։

Նիւ—Եորք 30 օգոստոս

Սարը պրթմա իլէթի Եէնի—Օրլէանատա զուհուր իթմիշ տիր։ Մէմֆիստէ իլէթը մէղբիրէնին թէէնին իթթիկինէ տայիր պիր խաբէր եօգ տրը։

Լօնդրա 30 օգոստոս

Զարբն եէնի պիր վիսիէ իլէ իմբէրաթօր Կիյէօմա օլան մուհապպէթինին տայա էսկի հավնտէ պուլունտուղունու պէյան իթմիշ օլտուղու բէլէթէրպուրկտան Մորնինգ Բոսթ թէլեկրաֆը պիլտիրիմիշ տիր։

Վիէննատան Թայմս կէօնտէրիլէն պիր թէլեկրաֆտա, գօնթ Անդրասսին Կասթէլֆիտ տրիպլ թրինտէն ասլանը քէմալը մէմնունիյէթ կէօսթէրտի, վէ Զէթինէէ վէ Բարա մէ Արաա թապեա թահտիսի հուսուսա մէսէլէյէրին պիզդան թէսվիյէ իթմէք իչին իչտէն չէքիլմէսինի օն կիւն թէէխիր իյլէտիլի պէյան օլունմուշ տուր։

Ադոս Բէ-Բէր

Հալէպ 30 օգոստոս

Նէնի գումիսէր Սայիտ բաշա հազրէթլէրի պու կիւն Հալէպի մուվասէլէթ իթտի։ Միւշարիլէյհ հազրէթլէրի հայիպ օլտուղու մէկզուրէթէր քեամիլէյէ իսթինանէն, պիրինճի գումիսէր ուսուրդ Մաշհար բաշայը ազալիլ, բաշալ միւշարիլէյհին Տէրսաատէթէ ավտէթ իթմէսինի պէեան իյէմիշ, վէ իքինճի գումիսէր Նուրեան էֆէնտի հապսէթլէրինին խթիֆասընը գապալ իթմէմիշ տիր։

Պինճէն ալէյհ Նուրեան էֆէնտի իքինճի գումիսէրլիք մէմուրիէթի իլէ Սայիտ բաշա հապսէթլէրինին մահէթինէ գալմագ տրը։ Սայիտ բաշա հապսէթլէրինէ իթա օլունան թալիմաթը ճէհտիտ, Զէյթուն մէսէլէսինին պիր սուրէթը հասկնէտ թէվսիյէսի իլէ, ըսլահաթը մաթլուպլարին իհրամաթնա հիմմէթ օլունաճաղընա իմմա վերմէքտէ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Տիւնքի կիւն Եունան հուսուսա գումիսօնու թարաֆէ յա աղալարընտան միւբէքքէպ օլարագ, խարիճլէյէ նազրը Սաֆվէթ բաշա հազրէթլէրինին սահիլխանէլէրինատէ թէճէմմիւ իթմիշ, վէ Պապը Սէյ միւշավիրլէրինտէն Մ. Թատէն իլէ Մ. Բարնիս, վէ Թահրիրաթը խարիճլէյէ օտասը սերբասլիքասը նաում էֆէնտի տախի գումիսօն մայէթինէ մէմուրէն հազը պուլունուպ, միւզաքէրէ թէհլիքէսի ադչամա գատար իմթիհան իյլէմիշ տիր։

Բրիվայէթէ կէօրէ թարաֆէյն մուրախխասլարը էսասէն իթթիֆագ խիւպ տէ, միւզաքէրէ՝ թէհլիքէսի միւթէֆէրրիթա գալարը հալտէ, մասլահաթ պիր գաչ մահ իմթիհան իթմէք իսթիհանընա օլուպ, ֆագաթ էսասէն իթթիֆագը էֆքեար հասըլ օլմադ իսէ, պիր իքի իմթիհանան սոնրա իֆթիրաք (այրըլմագ) իտիլմէք իգթիրա խտէէք տիր։

— Սըվազ վալիսինէ թային պույրուլան Ապէտին բաշա հազրէթլէրի պու կիւն մահալը մէմուրիյէթինէ ապիմէթ իթմէք իւզրէ Տիյարպէքիրտէն հարէքէթ իտէճէկի թէլեկրաֆ հավատիսինատէն տիր։

— Բուսճուգ խութիհքեամարը-նըն պիրէր բարչա պաշարը հէամ խիրուպ, գուսուրլարընը պագը գաբարընը Պուբրէչտէն եաղըյար։

— Տէօրաբունճիւ օրաուբ հիմայուն միւշիրի Տէրվիշ բաշա հազրէթլէրի, էվվէլի աղշամ Տէրսաատէթէ մուվասէլէթ իտէրէք, տօղրուճա մագէյնէ ադիմէթ իթմիշ, վէ պաաէլ իթթիար հուզուրը Շահանէյէ տուխուլշէրէֆինէ նամի օլարագ, էօհտէլերինէ խաստա միւշիրիյէթի թէվֆիհ պույրուլտուղու իշիտիրմիշ տիր։

— Իչիւնճիւ մապէյնճի եուսուֆ պէյ էֆէնտի ալընըմամ էմրաը Հիմայուն նէզարէթինէ թաեին պույրուրմուշ տուր։

— Պարօն Հիրշին վերէճէյի իսթիգրազ հագգընտա վուգու պուլան թէքլիֆլարընն թէգագի զրմիշնատա պիր գօմիսիօն թէշքիլ օլունմասընա գարար վերիլմիշ, վէ պու գօմիսիօնուն բիասէթի մէարիֆ նազրը Միւնիֆ էֆէնտի հազրէթլէրինէ իհալէ պույրուլմուշ տուր։

— Զապթիյէ նէզարէթի տիվանը հարպ ազասընատա վէ ժանտարմա միրալայարընատա թահիր պէյնի իքի մահ մէզունէնը նօնարայա ադիմէթ իտէճէյի իշիտիրմիշ տիր։

— Պապը Ալիտ իտարէի վիրայէթ նիզամնամէսինին թանզիմ օլունտուղունա տայիր էվվէլճէ կազէթարտա պիր հավատիս եաղըլմիշ իտի։ Պու տէֆա Լա Թրիբիւն պու հավատիս հազգընտա թաֆսիլաթ վերէրէք տէյօր քի, պու գավանին վէ նիզամաթ, իտարէի վիլայաթըն թէճնսիզաթը միւքէմմէլի իշիւն օլուպ, հէր մէմուրիյէթէ տէ այտա տիր։ Նիզամաթը մէգքիրէ զայէթ հուրրիյէթքեարանէ պիր թարզտա թանզիմ օլունարագ ուսուլի իտարէյի առէմի մէրքէզիյէթ (ապակէդրոնացում) իւզրէ պուլունտուրաճագ տրը։

Գավանին վէ նիզամաթը մէղքիրէ իքմալ օլունմուշ իսէ տէ, Պապը Սէյ իլան իթմէզտէն էվվէր, վիլայաթ իտարէ մէճլիսլէրինէ տէարզ իտէճէք տիր քի, օնլար տա իհթիյաճաթը մահալլիյէ մուվաֆրգ կէլէճէք թատբիրաթը Պապը Սէյէ իպրաղ իթմէյինլէր։ Պու իշ տէ պիթինճէ գավանիյին մէղքիրէ, Պէռլին ահանամէսինին 23 իւնճի պէնտի ահքեամընա Շարգի Ռումէլի էվրօբա գումիսօնունըն թաստիգինէ հէվալէ օլունաճագ վէ պատէհու, իլան օլունուպ իճրա իտիլէճէք տիր։

— Պիր գաչ կիւնտէն պէրու խատրմ քէօյ խութիհքեամաթընա Սիրքէճի իսկէլէսի բութասիօնունատան հէր կիւն իչէր պէչէր թօր կէօնտէրիլմէքտէ իմիշ։

— Պու սէնէ Պուլկարիսթանտա մահսուլունա գրըէթ իւզրէ պուլունտուղունատան, Պուլկարիսթան հիւքիւմէթի թարաֆընտան զախիրէ իխրաճ մէն օլունմուշ տուր։

— Բրէնս Պիսմարգըն Վիէննայա պիր սէեահաթ խուսուպ, գօնթ Անդրասսի իտարէի վիզիթա խտէճէկի կիպի, միւսաֆիրէթէն Վիէննատա պուլունան Գարատաղ բրէնսի իլէ տախի միւլագաթ իտէճէք իմիշ։

Էվվէլքի կիւն պիլճիմէ սէֆարէթ պաշ թէրճէմանլարը Պապը Ալիյէ կէլէրէք, պու կիւնլէրատէ Տէրսաատէթատէ վուգու պուլան սըրդաթ վէ գաթլ կիպի հալաթատան էմնիյէթը ումումիյէէ խալել կէլտիկինի վէ պունուն տէֆի չարէսի խութիհսալի իգթիզա իտէճէյինի միւթթէֆիգէն պաշ վէքիլ վէ խարիճլէյէ նազրընը բաշարար հապարաթընա պէեան էմմիշլէր տիր։

Միւշարիլէյհիմա հազարաթը՝ ումուրը զապթիյէնին իքմալը ըսլահաթընա չալըշըլաճաղը, վէ իգթիզալի հալին իճրասընտա գըլաճաղը ճէվապընը վերմէշլէր տիր։

— Ցուն ադչամ իսթիւ ասքէր նէֆէրինին պիրի Ցօրմա պաղչէ իսթիւնատ քեային պիր պօսիմանա կիրթիկինատ, պօսթանրն մուհաֆիզը պուլունան Աբուսլուտ կիրէմիտի իրթիբ իմմիշ իսէ տէ, սէմէ իմիպար իթմէյիպ եէնէ կիրմիշ օլտուղունատան, պէյնէրինատ մուարաղա հասըլ օլարագ, Աբնաֆուտ պուչագա նէֆէրի տարբնա քարալմիշ, վէ նէֆէր իսաթախատէյէ նազլ օլունմուշ տուր։

Ճանիի մէրգումուն թուխթուլաղ թուխթամասընընա տայիր մարիմամթըմըզ եօգ տուր։

— Ճումաա էրթէսի կիճէսի Պէյ օղլունտա Սէն—Պէնոա մէքթէպի գարշըսընա պիր գանվէտ պիր գաչ եունանլը սըրդաթ իթթիքլերի աղչէյի թագսիմ իթմէքտէ իրէն, արաբարընա միւնաղասա զուհուրի իլէ, պիրի տիկէրինի իքի եէրինատէն բէփորէրէ իլէ վուրմուշ, վէ օ արաբէգ զապթիյէէ թիշմէքլէ, պունլար մէճրուհուտախի պէրաղէր ալարագ ֆիրար իթմէէ պաշլայրլա, վէ զապթիյէէրը թաստիքլերինտէ անդրէ տախի իչ տէֆա ապաղանճա պաշլամագլարը վէ էլէ կէչիրիլէմէյիպ, տանուշմուշ օլտուղլարը իշտիրմիշ տիր։

— Պու տապահ Փոսմանէ ճիվարընտա իքի սէրբօշ Բումտէլիդանլարը պէյնինտէ մուարաղա ումուղու պուլուպ, պիրի տիկէրինի գամանիյէ սօղանընտան միւրէճճէ գաբուսունտա գարարլաշմագ իսթէմիշլէր տիր։

— Խրրսրզարը պիր թագըմ ալաթ վէ մաքինալարը կէչէն բազար տապահընը Պաղչէ գաբուսունտա քէօմիւրճիւ սօղանընտա պիր մաղազա տէվմիշ օլտուղլարընը, վէ պէքճիսի իսլամէ կէտիրինտէ, պրազրպ գաչարդլարընը կէչէն սապը կիրնրիւնիւսիմիզատէ եազմըշ իտոք։ Պու տէֆա արարդըմըզ մանիսմամա կէօրէ, մէղքիւր ալաթ վէ մաքինալար չէլիքատէն օլուպ, էն ազը օթուղլրա գէրմէթինտէ իմիշլէր։ Մէրգումիրրսրզար մէղքիւր մաղազատա պիր էճզալը սու տապրրագմըշ օլուպ, պու սու քիրէճի հալլ իտէր, վէ տուվարրատա օլան քիրէճ իտրասանընտան սիրիւլմէքտէ քիրէճի տաղրազալ, տուվար թաշլարը գօլայ չըգար իմիշ։

— Պիր սէնէտէն պէրու Պէյօղլու վէ իսկիտար վէ Ցէրսաատէթ վուգուաթը զապթիյէ իլէ, միւթեճասրարընտան նէ գատարընն տէոտէսթ իտիլմէյի, վէ ճէրայիմի վագրալարընա կէօրէ, կէօրամիւքլերի միճաղաթըն տէրէճէսի ըսթաթիսիդ թարզընտա օլարագ նէշը օլունճաղը մէսմուիմիշ օլմուշ տուր։

— Բէք չօգ տէֆա վուգու պուլտուղու կիպի, էվվէլքի կիւն 12 եաշընտա պիր էրմէնի չօճուղու Պէյօղլունտա պիր վերանէտէ ուչուրմա ուչուրուր իքէն, պիր գույյա տիւշիւպ զարդ ու մէլէֆ օլմուշ տուր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ճերմակեան Ա.ԺԺ. Մեսրոպ վարդապետէն տօղայը տիւն էվնէ իւսկիւտարտա Ս. Խաչ քիլիսէսինատէ սուս բուս վէ փագաթ հատատ զաթինատ պէօյիւք վէ էհէմմիյէթլի պիր վուգուաթ ճէրէյան իթմիշ տիր։

Մալիմ օլտուղու վէճհէյ, մումանիէյհ վարդապետ Բաթրիարգ Գամէն Նէրսէս Ս. հազրէթլէրինն Ցիարպէքիր առաջնորդու սապզդ փիլիպոս եպիսկոպոսա իթտիյի ճիւղի պիր թէքտիր իւղրինէ պէյդիրինատ օ տէրէճէ պէշիւք պիր գիր ու գալ հասըլ օլմուշ տուր քի, միւշարիէյհ Բաթրիարգ հազրէթլէրի մումանիէյհի կէօղիւ էօնիւնատէն վէ Բաթրիարգխանէտէն թէպտա իթմէյէ մէճպուր օլմուշ տուր։

Օգոստոս 9 թարիխլէյէ Հալէպատէն թարաֆիմիզա եաղըլըրընա կէօրէ, մահալը մէղքիւր իսլահաթ մէճլիսի էվվէլքի բէնչէնպէ կիւնիւ տապրարլար վէ ֆագարը մահալլերինէ ավտէթ իթմիշլեր տիր։ Պու մէճլիս իսլահաթա տայիր պիր չօգ լայիհալար թէքլիֆ ու թանզիմ իտուպ, մաղպաթալար թէրթիպ իթմիշ վէ իմզալամիշ իսէ տէ, եալընըզ իմրասմը գալմիշ տուր։

ՏԱՍՎԻ ՎԷՔԻԼԻ

ԴԱՐԵԳԻՆ ԼԻ ՄԷԼԻՔՅԱՆ

Քէնար պիւրօսընը պու տէֆա Պաղչէ գաբուսունտա Բաբամ բաշա խանընտա 13 վէ 14 նուամբրօրլար իլէ մուբարագամ օտալարա նազգլ իյլէմիշ օլտուղունու միւշթերկէրինէ սահուլէթի օլմադիւգրէ իլան իտէր։ 30—13

Տիշճի խաչատուրեան էֆէնտի. նին ադտէմճէ վուգու պուլան քէյֆիսիզլիկինատէն պու քէրէ քէսը իֆագէթի իտէրէք մահալը մախսուս օլան Պահչէ գաբուսընտաքի տիւքեանընտա եինէ սապրը վէճհիյէ պուլունաճաղընը լիեցիլ մալիսմամ բաղդէմլի միւշթերիլերինէ իլան օլունուր։ 11

Տօքթէօր Էնդրանիկ Թիեկիրճիբաշը Էյնան ուսուցիչ պէյնի գ. Գրիգոր Գրիգորեանի գրասենեակ օլանա։

ՍԹԱՄՊՈԼ ԵԱՆԿԸՆԱՐԸ

Սթամպոլտա կէօնիւլէր ֆէրահ, քէսէլէր թաչկըն, կէօյա քի ինսանլար ֆէրթը սերվէթ վէ քէսրէթը սամանտէն զէվքէ, վէ զէվքատէն խապը պէթաաթէ տալաճագլար ըսը։ Ֆեէլէք Ցուլիս այլընը 17ինճի սալը կիճէսի ալէմի եէսի թօք իլէ ուլանսըրըպ, քիւլիսերը համագաթըմըզա սաչըմագ իւզրէ, չէհիր Մէսապէսինէ կիրմիշ օլան Օրթաքէյ կիպի պիր մահալին՝ հէմէն եարըսընը աթէշէ վէրտի։

Հէր պէլիյէ ագըպինտէ աղլաշմագ էօթէտէն պէրու պիզճէ ատէթ հիւքմիւնէ կիրմիշ օլտուզունտան, Գաղա վէ ֆէլաքէթէ մախսուս օլան չու գայիտէի թէշրիֆաթը եէրինէ վարտըրմագ իչիւն չու արալըգ սախի պիր միւտաէթճիք տըրըլտանմագ պիզէ ֆարզ օլմուշ տըր։

Մէմալիքի Օսմանլիյէտէ վէ պախուսուս Սթամպոլտա պիր Եանկըն զուհուր իտէր, աթէշի սէօնմէզտէն, քիւլիս տիկնէնմէզտէն, եէնի պիր Եանկըն տահա գօբար, բատիշահ վէքիլէրի, չաորճըլար վէ էթմէքճիլէր արալարընտա պիր մահալը ֆէլաքէթատէն տիկերինէ գօշարլար։

Շարգ աղլէր, Շըմալ աղլէր, գօճա պիր չէհիր նապէտիտ օլուր, նիճէ սինէլերին վէ անլերին թէրի պիր անտէ պուհարէ թահվիլ, նիճէ ահ ու էնին, նիճէ սայ ու ճահտ, նիճէ սուրուր ու մուհապպէթ էսէրլերի՝ պիր լահզէտէ ալ վէ գարա բէրչէմի Եանկըն տէնիլէն գօճա տէվին թէբինմէսի ալթընտա մահվ օլուր կիտէր։ Պէյիւք տիւչինիւր քիւչիւք տիւչինիւր, զէնկին վէ ֆուգարա տիւչինիւր, ագըպէթ գապահաթ՝ գըրաղը ալթընտա եաշարքէն աթէշը ինսանէ եանան երիւզիւ մօրարմըշ բաթլիճանընն օլուր, պիր ալ տա բիշիրենին։ Անըն իչիւն Եանդըն էրթէսի, պիր ալ թուլումպալար եաղլանըր, խօրթումլար թամիր օլունուր, գանճա սաբլարը տէյիչիլիր։ պալթալար աղզը պիլէնիր, թուլումպաճըլարըն սըրթը էէնի ապալար իլէ դաշընը, վէ պիր արալըգ բաթլիճան թավասընտան վաղ կէչիլիր։

Հէր քէսին ճահտը Եանկընըն աչտըզը եարէլերի գաբամաղա հասը օլունուպ, իլերուտէ պու կիպի նիչէ եարալար աչաճագ օլան գուսուրլարըն տէֆինէ նէ բարա գալը նէ բարա իլէ թէաթիր արայըպ պուլմաղա զէման չինքի հիւքմէթ վէ չուպէլերի պիր Եանկըն պէլասընը տէֆ իտէր իթմէզ, եարտըմըրընա միհրաճ էէնիպիր կիւրուհը հարիգզէտէկանէ թէսաաիֆ իտէրլեր։

Իչթէ մուպալէղասըզ օլարագ հէման պու տէրէճէտէ գալմըշ տըր Եանկըն կիպի պիր ֆէլաքէթ հուզուրուտա, պիզիմ եէէս ու քէտէր, վէ թէատիր վէ իճրաաթմըզ։

Ճիհանըն հէր թարաֆընտա, պիր ֆէլաքէթ՝ պէրապէրինտէ կէթիրտիյի թէճրիւպէ եիւզիւնտէն պիր նիմէթ եէրինէ կէչէր։ պիզատ իսէ ֆէլաքէթ՝ ֆէլաքէթ հալինտէ գալը։ Սթամպոլ տայրէսինին թէվեսիւ իյլէմէսի նիսպէթինտէ թէտապիր վէ էսպապը իթֆակյէնին թամամ վէ թէքսիրի ֆարզ իլէն, նիճէ գուրույան չէշմէլէր, տօլան վէ եախօտ ուլյու զայ օլան պէնտլէր խարիճ էզ հիսապ թութուլարագ, եալընըզ Սթամպօլուն պաղը մահալէրինտէ սարընճ վէ գույուլար վէ պիր գաչ թուլումպա արթմըշ վէ վէրկիտէն մուաֆիյէթլերի մուգապիլինտէ, պիր վագըթ Եանկըն խըտմէթինտէ պուլունան պաղը էսնաֆլար եարաբմընտան վաղ կէչիլմէքլէ, խաղինէի ալվէթէ պիր գաչ բարա տահա զիյատ կիրմիշ տիր։

Նէ՞ տիր աճապ Եանկընլար հաղգընտա թէտապիրճէ գուսուրտուզուն սէպէպի։

Աճապ Սթամպօլտա բարա չօգ վէ գօլա՞յ մը գաղանըլըր։ աճապ չու ճիհանըն ամէշի ճէհէննէմ ամէշինէ մուգապի՞լ մի թուլթուլուր։ Պիզճէ գուսուրարըմըզըն հէբսի մէվգիի բօյիթիգիմիզին, վէ լէվնի հէնուզ թային օլունմամըշ օլան ուսուլը իտարէէնին սէմէրէսի տիր։

Շէհիր Եանար տուրուր, չիւնքի ահալի պիլմէզ քի շէհր քէնտիսինի՞ն մի եօգտա հիւքիմէթի՞ն մի տիր։ չէհիր Եանար տուրուր, չիւնքի հիւքիւմէթ իտարէի շէհրի թէմամէն ահալիեէ պլագուպ պրագմամաղա հէնուզ պիր գարարը գամի վէրմէմիշ տիր։ Եէքարիկէրինէ մուխալիֆ ինքի ագընթը եէկտիկէրինին գուվվէթինի մահվ իտէրլէր, վէ արալարընտա գաղա վէ պէլա, ըաքիպ չու իքի հէեթին խանէլերինի խարապ իթմէեէ աչըգ մէյտան ու մէքեան պուլուրլար։

Սուրէթը զահիրէտէ, չէհրին իտարէսի ահալիյէ հէվալէ օլունմուշ կիպի կէօրիւնիւր իսէ տէ, հագիգէթտէ հիւքիւմէթը մէրքէզիեէտէն, իճրաիյէտէն վէ բօլթիգիեէտէն պիլէ ասլա վէ գաթա այրըլմամըշ տըր։ Շէյլէ քի նիճէ սահիպի էմլաք վէ տիրայէթէ եալընըզ մունթէխիպիք հագգը գալտըրըլընտան, պունլար տա կիւճենիպ չու հագտան վաղ կէչմէլերի իլէ։ Պէլէտիեէ մէճլիսի ազալարընը թայինի չիմտիքի հալտէ եալընըզ հուզուրը նիզամտէ մագուլ թանըլապիլէն պաղը սընըք էհալիեէ գալմըշ տըր։

Պու սէօզիւմիւզ եալընըզ Ալթընճը տայիրէի պէլէտիէ իչիւն տիր։ պաշգա տայիրէլէր հագգընտա պու կիպի միւթալաաէրէ հէնուզ մահալ պիլէ եօգ տըր։

Տօղրուսու չու զէմանտէ սէպէպի օլսուն եա սէպէպսիզ, իտարէի էօրֆիկ հէնուզ պագի իքէն, իտարէի չէհրին էհալիյէ թէվտիի թէքլիֆի՝ սատէտիլանէ պիր թէքլիֆ տիր։

Էզճիւմլէ հիւքիւմէթ չէհրին իտարէսինի թէմամէն էհալիյէ վիրէմէմէսի իչիւն, վէ քէնտուսի տախի գայիտէթէն էհալինին իճրա իթմէսի լազըմ կէլէն խըտմէթը պէլէտիյէի, մէշղուլյէթը ֆէվգէլատէսի հասէպլի իլէ, պիզզաթ իյֆա իտէմէմէսի իչիւն, Եանկըն թէհլիքէսի իւզէրիմիզատէ պագի՞մի գալմալը։

Պիզճէ պու քէրրէ աթէշէ եանան Օրթաքէօյիւն հալինի վասֆ իյլէտիկիմիզատէ, պու մէսէլէյի հալ իթմիշ կիպի օլուրուզ։ չիւնքի Օրթաքէօյ էհալիսի նէ ախլագ վէ մէշրէպատ իսէ, Սթամպօլուն հէհհէման հէր մահալլէսինին էհալիսի տէ օ հալ վէ էվզատէ տիր։

Օրթաքէօյիւն պաշը էհալիսի էրմէնի տիր, վէ խայը եահուտիսի տէ վար տըր, ֆագաթ էքսերիսի ֆուգարա։ էբէյիճէ տէ բուսմա վար, վէ բէք աղ տա իսլամը։

Պու միլլը միւսթէլիֆէ էհալիսի, եէքարիկէրլէրինէ հիչ խասիմ տէյիլլէր տիր, վէ էօթէտէն պէրու արալարընտա խուսուսմէթ էսէրի տախի կէօրիւլմէմիշ տիր։ չէօյլէ քի, իթթիֆագլէրինէ իսլթիլաֆը միլիյէթլերի մանի տիր տէնսէ խաթա խարմիշ օլուր։

Անճագ պու իթթիֆագը հուսուլի, տախլի իթթիֆագ օլաճագ պէհէր միլլէթին էվվէլա արալարընտա միւթէֆիգ վէ միւթահըտ իւլ էֆքեար պուլունմուշ օլմալէրինէ թէվագգուֆ իտէր։ իմտի մուհասէնաթը քէսրէթի եիւզիւնտէն, էճնասը միւսթէլիֆէյի էրմէնիստա մէրքէզ օլմայա միւսթայիտ օլան Լուսաւորչական Էրմէնիյի մըզեաս թուլթարագ, պագալմ՝ քի Օրթաքէօյ էհալիսինտէ պիր հիւսնի իտարէի պէլէտիյէ հասըլ իտէպիլմէք իչիւն լազըմ կէլէն մայէ, էճզա վէ էսպապը իտտահիյէ վա՞ր մը։ Օրթաքէօյ, էրմէնի միլլէթի էսկի քիպարլարընը եաթաղը տըր։

Շու քէօյիւն դերվէսինի Նորաատունկան թուլթուչ, գէյսըսընը Մագուտեան սարմըշ, սօլ եագասընը ճանըմեան, ֆընաղլեան, վէ Թօբխանէլեան չէվիրմիշ, տէրէսինէ Պարաիզանեան նապզը վէ մէրքէզինտէ կոստանդեան պիրատէրլէր վէ Եուսուֆեան Տիգրան էֆէնտի հագզը պուլունմուշլար իքէն, վէ պու զաթլար ճիւմլէթէն իքի Զարիֆի գուվվէթինտէ հէր սըգլէթը ճէհանէթի բէգ ու տէֆէ միւդիթտիր իքէն, չու պիչարէ քէօյիւն «Թարգմանչայ վարժարան» նամիտտա պիր երքէք մէքթէպի վար քի էսէպլյաթը արը Սթամպօլուն մահէլլէ մէքթէպլէրինին էն գուսուրլուլարընտան պիրի տիր։ չիւնքի պարտէ թաատատ էյլէտիկիմիզ զէվթի գատար նիչէլէրի տախի կեահ քէօյիւն խարիճինտէ, կեահ եվլէրինտէ այրու խօճալէր իլէ եվլատլերինէ թէրպիյէ վէրէկէլորիքլերինտէն, մէքթէպ էհլը սերվէթին հիմայէ վէ իանէսինտէն մահրում, վէ Եանաքին հիսէթինէ վէ ֆուգարանը քիլիսէյէ վերտիյի սատագայէ գալը։ Եանի Անատօլունուն եարարմընա եէթիչէճէք օլան Սթամպօլունուն էվլատը Անատօլուտան ըՍթամպօլա տիւշմիշ օլան զարիպ պիչարէ համմալարը, բէնչերլերին, այվաղ վէ աշճըլարը Ալլահը խանէսինէ հէր կիւն պըրագտըգլարը մանկը իլէ թէրպիյէ օլուր։

Գըլաը մէքթէպի Հռիփսիմեան վարժարան, Ֆըրանսըզճա պիրմէզ Ռոման օգուտմաղ էսկի գաղընարը էսէրի։ պու տա ինգըրազտա տըր, վէ պինասընը հէյէթը էհալի հէնուզ էտինէմէմիշ տիր։ Շու մէքթէպին արգասընտա քիլիսէ էմլալինտէն միւթէվֆա Պալեան Յակոբ պէյին էսէրի պիր ալաչագ թէսթրօ վար տըր։ պու թէսթրօտա նիչէ մուսլիհի ալաղագ ցունլար ցինանը։ Նիչէ կիւզել նուրթգլար իյրատ օլունուր իսէ տէ, հասպ էլ ճիպիլիէ խայրլահ պիր գաչ քիչիյէ գալմըշ օլան չու մէքթէպլերին հալի գըլ բայը թէրֆի օլմամըշ տըր։

Իչին պաշընտա պուլունճագլարտան պիր թագըմընին խանէսի վէ էշեասը սիգուրթատա թէէմին օլունմուշ տուր։ քիմինին էվինտէ սու խաղինէսի վար, քիմինին պաղչէսի, քիմինին սիբէր տիվարը վար։ սէն պին սէօյլէ, ամէշ պիր սէյալէ տիր, պիր քէրրէ բիւզկեարընը էօնիւնէ տիւշմի՞մի, Գավագտան Սարայ-Պունու-նա էնէպլիր։ Լվվէթ տէր, պիր արալըգ զայրէթէ կէլմիշ կիպի կէօրիւնիւր, ֆագաթ բիւզկեարլար մէվսիմի կէչտի մի, եաղմուրտան խանէլէր ըսընըզ, բաթլիճան թիւքէնտի՞ մի, գօլունտան չէ՛քիպ քէնտիսինի եիւրիւտճէք ճէզա իլէ մուսելլահ պիր իտարէի մէշրուտ պուլունմատըզընտան, էսկի ույգույա եաթըպ, չիւրիւք սաճ գանատընա, թուրթ աղաճընա, չաթլագ սու խաղինէսինէ, թուլումպալար իհթիգանընա վէ թօսուն ըէխին քէչէ մէսապէսինտէ գըլը կէօյսունտէ կիւվէնիպ, էվինի էչեա իլէ տօլտուրուր։

Ցիւչինմէզ քի Սամպօլտա ինկիլթէրրանին էն պէօյիւք թուլումպալէրի պուլունա պիլէ, ինկիլթէրրանին Եանկընճը աղայլարը գատար աղայար թէչբիլ օլա պիլէ, չունլարա ինկիլթէրրատա սարֆ օլունապիլէճէք սու գատար սու եէթիչտիրիլսէ պիլէ։ Սթամպօլտա հէր Եանկըն սէօնէմէզ։ Իքի տերեա արասընտա հիսապսըզ տէրէ թէրէ իւզէրինտէ կիւնտէ զէշ հավա տէյիշթիրէն Սթամպօլ կիպի պիր մէվգիտէ Եանկըն պաշլար պաշլամագ, ամէշի սու սէպլէրի իլէ պօղուլմասարդճա ճիհանընն հիչ պիր գուվվէթի՝ ախշագ խանէլէր իչինտէ չամթալանմըշ օլան հարիգին էօնիւնէ չըգամագ, վէ թէքմիլ չէհր ահալիսի Եանկըն թամիմինի էօյրենմէտիքճէ չու սուրաթը հարքէթի հասըլ օլամագ։

Իմտի սիւալ իտէրիզ, վասֆը կէչէն մէգիւր ահալի՞ մի խօտ պէ խօտ հիւսնը րիզասը իլէ գալգուպ Եանկընընն տայիրէսինտէն իլէլ էպէտ թարաը իչիւն լազըմ կէլէն թէտարիքեաթը ճէսիմէյի իճրա իտէճէք պու հէյէթի մի էֆքեարը պամթըլէի միւզմինէնին իւզէրինտէն կէչիպ, էֆրատընա պիլա խամիտա Եանկըն թամիմինի ըէյը խասի իլէ էօյրէտէճէք։

Իչթէ պու տուր Օրթաքէօյ էրմէնիսի գատար Ռում վէ Եահուտի վէ Իսլամ ահալիսինին հալի, վէ Օրթաքէօյ ահալիսի գատար աղ չօգ պիլ ճիւմէ Սթամպօլ մահալթը սէքէնէսինին ըէվիչի։

Պունլար իտարէի միլլիյէտլերին տէն ամիգ օյտուգլարը հալտէ, վէզայիֆի Պէլէտիյէնին էն մասրաֆլըլարընտան վէ աղըրլարընտան օլան չէշլէ պիր վարիֆէի խօտ պէ խօտ իճրա իտէմէզլեր։ անճագ պունլարըն ատէմը ինթիզամէրինտէն վէ հիւքիւմէթը Սէնիյէնին ֆէրթը մէշղուլյէթինտէն աթէշ մէյտան՝ մը պուլմալը։ Թաճ ու թախթը, սաթվէթ ու միքնէթին պագասը՝ պիր մանկալը տէվրիկիպ տէվրիվմէմէսինէ մէնո՞ւթ մը գալմալը։ խայր, գալմամալը, վէ գալմամանը տա եօքու վար, էլվէրիր քի Սթամպօլուն ամէշինին գուվվէթինի պիր էյի անալյալը, վէ իլլէթի էյի թէչխա իյլէեէլիմ։

Սթամպօլուն Եանկընը Լէրօքատա օվա իւզէրինտէ, նէհր քէնարընտա, քեարկիր խանէլէր արասընտա զուհուր իտէն Եանկընա պէնդէմէզ։ Սթամպօլ Եանկընը մուվէրրիխսէյի թապաթընն վասֆ իյլէտիքլերի օթու գուրումուշ Ամերիգա օվալէրինին ոնճագ Եանկընընա պէնդէր պու Եանկընարընն էօնիւնէ Լվրօքանընն էն մունթազամ ալէթլերի իլէ տախի չըգմագ, Մէց գալէսինի տաղ թօքու իլէ տէօյմէյէ պէնդէր։ Սթամպօլ Եանկընընն իւզէրինէ ֆէրթը սիւրաթ վէ օրտու իլէ հիւճիմ իտիլէպիլիր, թէրպիյէի ասքէրիէ ալթընա կիրմիշ թէքմիլ ահալի՝ չէհր հէյէթի իլէ գըլամ օլունապիլիր։ վէլհասըլ Եանկընը խըտմէթինէ հէր քէս սեվգ օլունմաղլէ լայըգը վէճճ իւզրէ Սթամպօլ Եանկընը իլէ օղրաշըլապիլիր։

Շիմտի պաղը միւթէրիզլէր՝ էլպէթ տէյէճէքլէր քի, էֆէնտիմ, օն սէնէտէ պիր քէրրէ զուհուր իտէճէք պէօյիւք պիր Եանկընն իչիւն պու գատար իհթիաթ չօգ տէյի՞լ մի։

Պիզիմ տահ թուլումպալարըմըզ նիչէ Եանկընար սէօնտիւրմիւշլէր տիր, իլլէ չու եէնի իքի թուլումպաճը ալայը վար իքէն, էսնաֆ վէ քիպարըն պաշընա թաս գօմագ, զայիտ օլմա՞զ մը։

Իշ սուտա տըր։ պու թէսաարիք օլուպ պիր իքի Եանկընն ալայլարը տա թէչբիլ օլունտո՞ւ մը, չէհիր գուրթուլուր կիտէր։

Իշթէ պիզ պու եօլտա միւթալաա իտէ իտէ, միլքի պէրպատ, բայթախթը խարապ իթտիքիսսը միքնէթը տէվէթի սարստըգ։ չիւնքի ահալիսինին քէսսինի օն սէնէտէ նիհայէթ երիմի սէնէտէ պիր քէրրէ պաշալմագ։ չէօյլէ քի ահալիսէ՝ թէչէպպիսսաթը ասրընն միւհթաճ օլտուղու սէրմայէ պուլունամամասը իլէ էճնէպիյէր էլինէ տիւշիւք։ Միւթէրիզլերին հիմայէ իյլէտիքլերի իհթիգան թուլումպալէր իլէ վագտա չօգ եանկընլար սէօնտիւրիւմիշտիր։ ֆագաթ պու մուվաֆագիյէթ՝ նէ՝ ալաթընն նէ հիւսնիւ թէատիրին էսերի տիր, մահգա եանկընն վագթը բիւզկեարընն տինմիշ օլմասընընն, եաղմուրտան խանէլերին ըսլագ պուլունմասընընն, գօգօնա էլէնգօնընն գույուսունուն իբինին եէնի թագըլմըշ պուլունմասընընն, ուստա Անտօնընն գօվասընընն տիպի եէնի տէյիշմիշ վէ Հաճի պապանընն եըպրըզընընն տօլու պուլունմուշ օլմասընընն, պաղը իչսիզ վէ ույգուսուզ քէսանընն մահալը թէհլիքէյէ չարուգ եէթիչէպիլէճէք հալտէ պուլունմալէրինին սէմէրէսի տիր։ Եէնի Եանկընն ալայլարընա կէլինճէ, պունլարա պիր չէյ տէնիլէճէք եօգ, ֆագաթ պունլար տախի սայլճա ատէմը քիֆայէթ տէրէճէսինտէ տիրլէր։ Պէյ օղլունտա պիլէ իքի Եանկընն պիր արատա զուհուր իթսէ, իքիէ թագսիմ օլուպ պիր իչէ եարայտամագ օլուրլար, վէ սու ճիհէթինէ կէլինճէ պու ալայլար սայճա քեաֆի օլսալար պիլէ։ Եէնի լազըմ կէլէն սույու չէհրին վէ թէրպիյէի էհալինին չու հալինտէ ֆարզ օլան սիւրաթլա պուլամագլար։

Սթամպօլուն Եանկընընը զապթ իտէպիլմէք իչիւն, թէրպիյէի Եանկընճընար լազըմ, պօլ սու լազըմ, միւքէմմէլ ալաթ լազըմ, թէտպիր վէ պախուսուս սիւրաթ լազըմ, պունլար իչինտէ էվրօքա գասապալարընտա իճրա օլունտուղու միսիլլիւ, պիլ ճիւմէ էհալիի մէմլէքէթին թէրպիյէի ասքէրիէ ալթընա ալընմասը լազըմ։

Էհալի եալընը պէօյլէ պիր թէրպիէէ ալթընա կիրտիյինտէ, Եանկըն իչիւն լազըմ կէլէն սու վէ ալաթ թէմամը իլէ պուլունապիլիր, չունքի ավճըլզգ պիլէն թիւֆէնէք իսթէտիյի միսիլլիւ, Եանկըն թալիմինի էյրէնէն էհալի տախի, էլպէթ ալաթ վէ էտէվաթընը արաեաճագ տըր։ պիր պայրագ ալթընա կիրմէսի իլէ էֆքեարընտա իթթիհատ հասըլ օլարագ հէր եէրտէ միւթէատիտ սու խաղնէլերի, սու եօլաը եաբըլմասընա, միւթէատիտ վէ միւքէմմէլ աթլը վէ ալտըզ թուլումպալար մա էտէվաթ մուպայտա օլունմասընա, վէ էսկի թուլումպաճըլարըն իսթիտատլերի ունուտուլմաեարագ, տայիմ իւլ էվգաթ հազըր վէ միւհէյեա պիր նէօպէթճի հէեթէլերինին Սթամպօլուն հէր թարաֆընտա թայինինէ իմքեան հասըլ օլապիլէճէք տիր։

Էֆնէպիլեր ըսլահաթ արասընտա Եանկըն պէլիեէսինին տէֆի չարէսինի իսթար իյլէմէյի հիսէթը տուրէնտիչանէ իլէ ունուտապիլիրլեր իսէ տէ, պիզ ունութմամալը,ըզ։ Պիլէմէյիզ քի, չու միլքին իլք տիւշմանը Եանկընն օլմուշ տըր։ Եանկընլարտան ֆուգարա տիւշմէմիզլէ պիլ միւնավէպէ սայլիկէ վէ միւտահինիկէ ալըշակէմիշիզ տիր, Եանկընլար եիւզիւնտէն կեահ ֆուգարա կեահ զէնկին օլմամըզ, թէլէվիւն ու թէրէտտիւտ հալ ու ալալագ վէ էֆքեարըմըզ թէղայիւր իտէկէմիշ տիր։

Եանկընլար եիւզիւնտէն, չու միլքին չարէճուլերի պիլէ, չարէսիզ պիվայէ գալարագ միլք տախի ճճիզ գալմըշ տըր։ ֆիւլ եէվմ զուհուր իտէն ատի Եանկընլարընն նիճէ խանէլեր, օճագլար, տէսթկեահլար սէօնտիւրիւպ, մահվ ու թաթիլ իթտիկի չէօյլէ տուրսուն, միլքիմիզտէ պիր թագըմ պէօյիւք Եանկընլար օլմուշ տըր քի, ատէթա միլլէթի մէյտանը թէրաղգիտէ էլլի, եիւզ, իքի եիւզ սէնէ կէրի թէբարիմիշ տիր։

Էյի տիւչինէլիմ Եանկըն սատէ եվ պաթըրմաղ, միլք ու միլլէթի տէ պաթըրը։ Շարգընն սէրմայէսի թիւքէնմէսի իլէ ղարպընն սէրմայէսի մէյտան պուլուր։ վագաա Եանկընն երիզիւնտէն ըէնչպէր էքմէյէ գաթըգ պիր արալըգ պիր սէօնմիւշ օճագ քէմէրի այթընտա պիր խըյար կէմիրէպիլիւր իսէ տէ, պու պիչարէ պու խըյար երիզիւնտէն պիր կիւն էքմէք պուլմաղ օլուր։

Ցեվլեթը Օսմանիէնին չու կէչիրտիյի միւշքիլ զէմանտէ, մուխալիֆ բօյիթիգա բիւզկեարլերինին քէսկին էսատիկի չու անտէ, Եանկընը վէ Եանկընընն թարիխի բօյիթիգիսինի ունութմամալըզը։

Եանկընն հէր բիւզկեար իլէ ալէվկիր օլապիլիր, հէր սըֆաթ իլէ հէր եէրէ կիտէպիլիր, պիր բաթիճան գատար պիր խայընճան տախի շէհրի խարապ իտէպիլիր, Պաղը Աւի գատար գըշլալար, գըշլալար գատար ֆատիշահ սարայլերի Եանապիլիր, վէ Շէհր էմինինին մանինէ պիլէ բայէթ իթմէյէն Եանքէսիճի վէ եաղմանը էսնաֆը Սթամպօլուն հերմի եէրինտէ պիր կիւնատէ թալաշ եագալար Սթամպօլ վէ հիւքիմէթ ալթ իւսթ օլապիլիր։

Պու պէօյլէ օլապիլիր օլտուղու հալտէ ահալիի պէլտէյի հէեթը միւքէմմէլէսի իլէ Եանկընա թալիմ իթթիրմէքտէն իմմինա. իյլէմէք, պաչը արսլան աղզընտան արմագտա թէմպէլլիք իթմէեէ միւսաբի տիր։

Լէհալիի պիլաաը Օսմանիէէյի պէօյլէ պիր թէրպիէէյի ասքէրիէ ալթընա ալմագ, չէյվէի ասքէրիէտէն վէ իմտատը միճազաթը ճիսմանիէէտէն մահրում վէ ահվալլերի մալիում օլան նէ տէվայիրի պէէտիէէրինին խարճը տըր, նէ տէ չէհր էմանէթինին։ Սթամպօլ ահալիսինի պէրայի հըֆզը մալ, Եանկընա սուրէթը մունթազամէտէ գօչտուրմագ վէսայիթի չէտիտէէ միւհթաճ տըր։ պունուն իճրասընա իսէ պաղը մէքեաթիպը բիւշտիէէյի պիլէ թահթը իտարէսինէ ալմըշ օլան պաղը Սերասքէրիտէն պաղգա, էրպապ հէյէթ եօգ տըր։

Եանկընճընընն նէ թօքու վար նէ թիւֆէնկի, նէ սիւնկիսիս, նէ գըլըճը։ խրիսթիէանլար խալամտան պիրա ֆէրզ, պու իչտէ մուսավաթը թամամ իւզրէ գուլանըլապիլիր։

Իչպու իսթարաթը սամիմէի խալիսանէմիզի քէմալը էտէպլէ Ղազի Օսման բաշա հազրէթլերինէ թագտիմ իտէրիզ։ * * *

ՎԻՒՔԷԼԱՄԸԶ

Թայշ ղազէթասընընն սօն նիւսխէլերինտէն պիրինտէ կէօրիւլէն աթիտէքի մուֆասսալ թէլէկրաֆնամէ, պաղը մէսայլրի միհիմմէտէն պահ իթմէքճէ օրմաղա, մալիւմաթ օրմագ իւզրէ պաղը թատիրթալա տէրճի ֆայիտէտէն խալի կէօրիւլմէմիշ իսէ տէ, հաճէթ եօգ տիմէյէ քի, Թայշ մուխպիրինին պէյան իթտիյի էֆքեարը վէ վիրտակի մալիւմաթը, քէնտի էֆքեարըմըզ վէ քէնտի մալիւմաթըմըզ մագամընտա թութամայըզ վէ թայշմամագտայըզ։

Ցերսատատէթ 15 օգոստոս

«Հէր սընֆ ահալի պէյնինտէ չու ումումի իթթիֆատ վար տըր քի, չիմտիքի հէյէթի վիւքէլա մուվագգաթ օլուպ, անգարիպ վիւքէլաճա թէպէտտիւլաթը միհիմմի վագի օլաճագ տըր։ Էյէր պէօյլէ պիր չէյ օլաճագ իսէ, նէ գատար չարուգ օլսա, օ գատար էյի տիր, չունքի պուլունտուղումուզ վագթը պուհրանտա չէտիտ վէ դավի իլ մէսլէք պիր հէյէթի վիւքէլանընն միւգթէղա օլմասը թապիի տիր։ խայրէտտին բաշանընն իսթիֆասը վէ Գարաթէոտորի բաշանընն ինֆիսալի իլէ իսթիլաֆաթը մէվճուտէ մուվագգաթէն թէսքին օլունտու իսէ տէ, խաֆի սուրէթլէ հալէա պաղը իսթիլաֆաթ վար տըր, վէ լէթի տէ պաթըրը։ Շարգընն սէրմայէսի թիւքէնմէսի իլէ ղարպընն սէրմայէսի մէյտան պուլուր։ վագաա Եանկընն երիզիւնտէն ըէնչպէր էքմէյէ գաթըգ պիր արալըգ պիր սէօնմիւշ օճագ քէմէրի այթընտա պիր խըյար կէմիրէպիլիւր իսէ տէ, պու պիչարէ պու խըյար երիզիւնտէն պիր կիւն էքմէք պուլմաղ օլուր։

Ցեվլեթը Օսմանիէնին չու կէչիրտիյի միւշքիլ զէմանտէ, մուխալիֆ բօյիթիգա բիւզկեարլերինին քէսկին էսատիկի չու անտէ, Եանկընը վէ Եանկընընն թարիխի բօյիթիգիսինի ունութմամալըզը։

Եանկընն հէր բիւզկեար իլէ ալէվկիր օլապիլիր, հէր սըֆաթ իլէ հէր եէրէ կիտէպիլիր, պիր բաթիճան գատար պիր խայընճան տախի շէհրի խարապ իտէպիլիր, Պաղը Աւի գատար գըշլալար, գըշլալար գատար ֆատիշահ սարայլերի Եանապիլիր, վէ Շէհր էմինինին մանինէ պիլէ բայէթ իթմէյէն Եանքէսիճի վէ եաղմանը էսնաֆը Սթամպօլուն հերմի եէրինտէ պիր կիւնատէ թալաշ եագալար Սթամպօլ վէ հիւքիմէթ ալթ իւսթ օլապիլիր։

Պու պէօյլէ օլապիլիր օլտուղու հալտէ ահալիի պէլտէյի հէեթը միւքէմմէլէսի իլէ Եանկընա թալիմ իթթիրմէքտէն իմմինա. իյլէմէք, պաչը արսլան աղզընտան արմագտա թէմպէլլիք իթմէեէ միւսաբի տիր։

Լէհալիի պիլաաը Օսմանիէէյի պէօյլէ պիր թէրպիէէյի ասքէրիէ ալթընա ալմագ, չէյվէի ասքէրիէտէն վէ իմտատը միճազաթը ճիսմանիէէտէն մահրում վէ ահվալլերի մալիում օլան նէ տէվայիրի պէէտիէէրինին խարճը տըր, նէ տէ չէհր էմանէթինին։ Սթամպօլ ահալիսինի պէրայի հըֆզը մալ, Եանկընա սուրէթը մունթազամէտէ գօչտուրմագ վէսայիթի չէտիտէէ միւհթաճ տըր։ պունուն իճրասընա իսէ պաղը մէքեաթիպը բիւշտիէէյի պիլէ թահթը իտարէսինէ ալմըշ օլան պաղը Սերասքէրիտէն պաղգա, էրպապ հէյէթ եօգ տըր։

Եանկընճընընն նէ թօքու վար նէ թիւֆէնկի, նէ սիւնկիսիս, նէ գըլըճը։ խրիսթիէանլար խալամտան պիրա ֆէրզ, պու իչտէ մուսավաթը թամամ իւզրէ գուլանըլապիլիր։

Իչպու իսթարաթը սամիմէի խալիսանէմիզի քէմալը էտէպլէ Ղազի Օսման բաշա հազրէթլերինէ թագտիմ իտէրիզ։ * * *

ՎԻՒՔԷԼԱՄԸԶ

Թայշ ղազէթասընընն սօն նիւսխէլերինտէն պիրինտէ կէօրիւլէն աթիտէքի մուֆասսալ թէլէկրաֆնամէ, պաղը մէսայլրի միհիմմէտէն պահ իթմէքճէ օրմաղա, մալիւմաթ օրմագ իւզրէ պաղը թատիրթալա տէրճի ֆայիտէտէն խալի կէօրիւլմէմիշ իսէ տէ, հաճէթ եօգ տիմէյէ քի, Թայշ մուխպիրինին պէյան իթտիյի էֆքեարը վէ վիրտակի մալիւմաթը, քէնտի էֆքեարըմըզ վէ քէնտի մալիւմաթըմըզ մագամընտա թութամայըզ վէ թայշմամագտայըզ։

Ցերսատատէթ 15 օգոստոս

«Հէր սընֆ ահալի պէյնինտէ չու ումումի իթթիֆատ վար տըր քի, չիմտիքի հէյէթի վիւքէլա մուվագգաթ օլուպ, անգարիպ վիւքէլաճա թէպէտտիւլաթը միհիմմի վագի օլաճագ տըր։ Էյէր պէօյլէ պիր չէյ օլաճագ իսէ, նէ գատար չարուգ օլսա, օ գատար էյի տիր, չունքի պուլունտուղումուզ վագթը պուհրանտա չէտիտ վէ դավի իլ մէսլէք պիր հէյէթի վիւքէլանընն միւգթէղա օլմասը թապիի տիր։ խայրէտտին բաշանընն իսթիֆասը վէ Գարաթէոտորի բաշանընն ինֆիսալի իլէ իսթիլաֆաթը մէվճուտէ մուվագգաթէն թէսքին օլունտու իսէ տէ, խաֆի սուրէթլէ հալէա պաղը իսթիլաֆաթ վար տըր, վէ

հալ պու քի նիյաթը հասէնէ վէ խէսայիլի մէմուռէն էրպապընտան պուլունան պաշ վէքիլ Արիֆի բաշա Հաղրէթէրի հէյէթի վիւքէլատա միւսատէլի պիր մէսէլէք իպրաշ իթմէքտէ տիր։

«Թէպէտտիւլի վիւքէլա վուգու պուլուուգտա Արիֆի բաշանըն եէրինէ քիմ կէչէճէյի մալիւմ տէյիլ իսէ տէ, ումումէն զանն օլունտուզունա կէօրէ, Սաֆվէթ բաշա թային գելընճագ տըր։ Ֆագաթ մալիւմաթը միւքէմմէլէ էրպապընտան պուլունան պազը զէվաթըն պէյանընա կէօրէ, թայրէտտին բաշա եինէ մէմուրյէթէ կէչէճէք տիր, վէ էվվէլքի մէսնէտի օլմազ իսէ, հէյէթի վիւքէլատա սայիր պէօյիւք պիր մանսբզ վերիլէճէք տիր քէնտինէ։

«Շու իքինճի զանը Թագվիյէ իթմէք իւզրէ պազը վուգուաթ զէքը իտէպիլիրիմ։ Կէչէն օն կիւն զարֆընտա թայրէտտին բաշա զաթը հաղրէթը Բատիշահի իլէ ուզուն միւլագաթլար իթտի, վէ վիւքէլա պու հրանը հաղրրընը մուճիպ օլմուշ օլան մէսայիլի մուհիմմէ հագգընտա Զաթը շահանէ իլէ միճէտտէն միւզաքէրէ իյէտի։ Շու միւլագաթլարտան պիրի էնտասընտա, իւլէմա թագմընը մալիւմ օլան մէշհուր գարարնամէսի հագգընտա, թայրէտտին բաշա վէ Շեյխ-իւլ-իսլամ միանէսինտէ շէտիա պիր միւպահասէսինտէ էրէյան իթտի։ Մալիւմ օլտուզու վէճհէյ, իւլէմանըն իթա իթտիյի մէգքիւր գարարնամէ թայրէտտին բաշանըն թագտիմ իթտիյի իսլահաթ բըրօկրամընըն բէտտի իշիւն պիր պէհանէ իթթիֆաղ օլունմուշիտի։ Մահիր պիր եէրի քէլամ օլան վէ գուրանա վէ շէրիաթա վուգուֆը թամմը պուլունան թայրէտտին բաշա, Շեյխ-իւլ-իսլամ իլէ վագը օլան մէգքիւր միւպահասէսինտէ էն գավի տէյայիլի քէնտիսի տէրմէյան իթտի։ Ֆագաթ իւչ նոգթա հագգընտա Զաթը հաղրէթի Բատիշահի էյի իոքեաթ օլմամըշ օլտուզունու պէյանը, իղահաթ թալեպ իթտի։

«Իշպու եմրի Հիմայունա թէվֆիգէն, թայրէտտին բաշա քէնտի տավաբընը լիէճլ իւլ իսպաթ պիր վարագա թէրթիպ իտուպ, կէչէն կիւճէ սարայը Հիմայունտա զաթը հաղրէթի Բատիշահի իլէ վագը օլան ուզուն միւլագաթընտա իտաքիբայի Շահանէյէ թագտիմ իթտի։ Թայրէտտին բաշանըն մէվզուի պահս իթմիշ օլտուզու չէյ չու իտի քի, քէնտիսինին ըսղահաթ բրօկրամընտա իրայէ իթտիյի վէճհէյէ սատրազամըն հալ պու քի նիյաթը հասէնէ վէ խէսայիլի մէմուռէն էրպապընտան պուլունան պաշ վէքիլ Արիֆի բաշա Հաղրէթէրի հէյէթի վիւքէլատա միւսատէլի պիր մէսէլէք իպրաշ իթմէքտէ տիր։

«Թէպէտտիւլի վիւքէլա վուգու պուլուուգտա Արիֆի բաշանըն եէրինէ քիմ կէչէճէյի մալիւմ տէյիլ իսէ տէ, ումումէն զանն օլունտուզունա կէօրէ, Սաֆվէթ բաշա թային գելընճագ տըր։ Ֆագաթ մալիւմաթը միւքէմմէլէ էրպապընտան պուլունան պազը զէվաթըն պէյանընա կէօրէ, թայրէտտին բաշա եինէ մէմուրյէթէ կէչէճէք տիր, վէ էվվէլքի մէսնէտի օլմազ իսէ, հէյէթի վիւքէլատա սայիր պէօյիւք պիր մանսբզ վերիլէճէք տիր քէնտինէ։

«Շու իքինճի զանը Թագվիյէ իթմէք իւզրէ պազը վուգուաթ զէքը իտէպիլիրիմ։ Կէչէն օն կիւն զարֆընտա թայրէտտին բաշա զաթը հաղրէթը Բատիշահի իլէ ուզուն միւլագաթլար իթտի, վէ վիւքէլա պու հրանը հաղրրընը մուճիպ օլմուշ օլան մէսայիլի մուհիմմէ հագգընտա Զաթը շահանէ իլէ միճէտտէն միւզաքէրէ իյէտի։ Շու միւլագաթլարտան պիրի էնտասընտա, իւլէմա թագմընը մալիւմ օլան մէշհուր գարարնամէսի հագգընտա, թայրէտտին բաշա վէ Շեյխ-իւլ-իսլամ միանէսինտէ շէտիա պիր միւպահասէսինտէ էրէյան իթտի։ Մաշիւմ օլտուզու վէճհէյ, իւլէմանըն իթա իթտիյի մէգքիւր գարարնամէ թայրէտտին բաշանըն թագտիմ իթտիյի իսլահաթ բըրօկրամընըն բէտտի իշիւն պիր պէհանէ իթթիֆաղ օլունմուշիտի։ Մահիր պիր եէրի քէլամ օլան վէ գուրանա վէ շէրիաթա վուգուֆը թամմը պուլունան թայրէտտին բաշա, Շեյխ-իւլ-իսլամ իլէ վագը օլան մէգքիւր միւպահասէսինտէ էն գավի տէյայիլի քէնտիսի տէրմէյան իթտի։ Ֆագաթ իւչ նոգթա հագգընտա Զաթը հաղրէթի Բատիշահի էյի իոքեաթ օլմամըշ օլտուզունու պէյանը, իղահաթ թալեպ իթտի։

«Իշպու եմրի Հիմայունա թէվֆիգէն, թայրէտտին բաշա քէնտի տավաբընը լիէճլ իւլ իսպաթ պիր վարագա թէրթիպ իտուպ, կէչէն կիւճէ սարայը Հիմայունտա զաթը հաղրէթի Բատիշահի իլէ վագը օլան ուզուն միւլագաթընտա իտաքիբայի Շահանէյէ թագտիմ իթտի։ Թայրէտտին բաշանըն մէվզուի պահս իթմիշ օլտուզու չէյ չու իտի քի, քէնտիսինին ըսղահաթ բրօկրամընտա իրայէ իթտիյի վէճհէյէ սատրազամըն հայլ զուաճաղը մէվգը վէ մէմուրի. յէթ, նէ՞ տերէճէյէ գատար չէրիաթըն մէպատիսինէ մուվաֆըզ օլապիլիր իտի։ Տերիաթըը օլունաճաղը վէճհէյէ, իւլէմա թագըմը գարար վիրմիշ իտի քի, խալիֆին (բատիշահըն) սէլահիյէթինի պիր վէքիլէ, եանի վիւքէլատան պիր զաթա նագլ ու թէսլիմ իթմէք, չերիյաթըն թէպտիլ գապուլ իթմէք օլան մէպատիսինէ մուլայիր օլաճագ տըր։ Խայրէտտին բաշա իատտա իտէր քի, Զաթը հագրէթի Բատիշահի սէլահիյէթի ճիսմանիյէսինտէն պիր գըսմընը պիր վէքիլէ իհալէ իտէմէյէճէք տիր սիմէք, իւք խալիֆէրին մէալէքինէ վէ գուրան վէ շէրիաթա էն դիտտէ վուգուֆու պուլունան էն մութեպէր իւլէմանըն էֆքեարընա մուղայիր տիր։ Զաթը Շահանէ խայրէտտին բաշանըն տէլայիլինտէն իսքեաթ օլուպ օլմամըշ իտուկի իլէրուտէ կէօրիւլէճէք տիր։

» Զաթը հաղրէթի Բատիշահինին երինէ պու մէսէլէյի աչարըմասը չայանը տըզդաթ օլուպ, պունուն էսպապընա տայիր պիր թագըմ զանիյաթը մուճիպ օլմուշ տուր։ Այէլ ումումի բէք ազրու մալիւմաթլարը պուլունան պազը զէվաթըն թախմինինէ կէօրէ, Զաթը հաղրէթը Բատիշահի թէպտիտիւլ ախիրի վիւքէլանըն պիր հիւսնի թէտպիր օլնամըզընը վէ տէվլէթ խէյրա պուլմագ իչիւն տէյիլ ատի, իլլա թէմէլտէն չարէլէր պուլմագ լազըմ կէլուրկինի անլամըշ օլմազլա, խայրէտտին բաշա երինէ Յատրազամ օլաճագ վէ քէնտի բրօկրամը գապուլ օլունաճագ տըր։ Տիկէր պիր զաննա կէօրէ, զաթը Շահանէ խայրէտտին բաշանըն վէրտիյի իզահաթտան մէմնուն օլմուշ, վէ օնուն իչիւն երինէ պու մագրուլ զաթը մէմուրյէթէ կէչիրմէք նիյէթինտէ իմիշ։

» Պու թախմինլերի իտէնլէր, էյի մալիւմաթ սահիպի ատէմէր իսէ տէ, չու սօն կիւնլեր զարֆընտա հիչ պիր նէվ թէպէտտիւլ կէօրիւլմէտի, վէ պա խուսուս իւլէմանըն գարարնամէսի, խայրէտտին բաշանըն բըրօկրամընը բէտտ իթմէք իչիւն տօղրուտան տօղրույա պիր սէպէպ օլմայըպ, տօլայըտան պիր սէպէպ օլմուշ իտուկի երպապը միւթալտայա մալիւմ տիր։ Էն տօղրու թախմին չու տուր քի, զաթը հաղրէթը Բատիշահի խայրէտտին բաշանըն բըրօկրամընը գապուլ իթմէքսիզին, խայրէտտին բաշայը ումուրը տէվլէթէ իսթիխտամ իթմէք արզուսինտէ տիր։ Իրվայէթէ կէօրէ, զաթը Շահանէ էն զիտտէ միւհիմճը ըսղահաթ տէվայիրէն պուլունան Շուրայի տէվլէթի քեամիլէն վէ միւճէտտէտէն թանղիմ վէ թէչքիլ իթմէք, վէ խայրէտտին բաշայը Շուրայը Տէվլէթէ բէյս իթմէք նիյէթինտէ պուլունույօր։

«Ումուրը տէվլէթտէ միչքիլաթի կիւնտէն կիւնէ արթմագտատը։ Կէչէն 45 կիւն զարֆընտա ասքերէ թային վիրմէք խայրտան խայը միչքիլ օլտու։ Սերասքր հաղրէթլերի եաղընարտա մալիյէ նազըրընա պէյան իթտի քի, պազը ալայարըն անճագ իչ կիւնլիւք թայինի գարմըշ օլմազլա, տէրհալ քէնտիսինէ խայրճա մէպլաղ վիրիլմէյի տիր, հալ պու քի, մալիյէ նազըրը իսէ հիչ բարա վիրէմէյէճէյինի իֆտատ իթմէյէ մէճպուր օլտու։ Սիւրիատան խապէր վիրիլտիյինէ կէօրէ, օրատաքի գօմանտանլարտան պիրիսի քէնտի ֆըրգասընը սոն տէրէճէ մուղայիդատան գուրթարմագ իչիւն գարիյէլերատէն մէճճանէն էրզագ թօբլաթմաղա մէճպուր օլմուշ տուր։»

Ճումատա իրթէսի կիւնքի նիսֆէտիպտէ իլան իթթիխիմիպ Թան կագէթասընըն թէրզիէի ատֆալ հագգընտաքի պէնանին թէրճէմէսի տիր։

Բերկրութեամբ կը տեսնեմք որ երկրորդական ուսուցման եղանակի մասին կարևոր բարեՌոգումներ մտցնելու խնամ կը տարուի։ Պ. Ժիւլ Ֆէրրի Սորպոնի մէջ խօսած ճառովն յանձն առած է մեր ճեմարաններուն ծրագիրները նորէն աչքէ անցնել, և առանց դասական ուսումնքը նուազեցնելու, մեռեալ լեզուաց ուսման նպաստել նորանոր մեթոտներով։ Միւս կողմէն, համալսարանի նշանաւոր անդամ մը Պ. Փոլ Պէռ, Ֆոնթան ճեմարանին մէջ խօսած ճառովը բարեՌոգման պայմանները սահմանելով ճարտարիսօսութեամբ կը ցուցնէր թէ ազգու մտքում մը կրնար տրուիլ գիտութեանց աւանդմանը, թէպէտ և առ այս հարկ չըլլայ դաղղիացի երիտասարդութեան կրթութենէն տիւլիսոփայական ուսումները պակսեցնել։

Ազաքէն ասոնք գեղեցիկ խօսումներ են, այց գործադրութեան մասին բնաւ տարակոյս չունիմք։ Սակայն խնդիրը զանազան երևոյթներ ունի։ Բուն իսկ կրթութեամբ գործը չվնաս, դաստիարակութիւնն ալ իւր կարևորութիւնն ունի։ Իրաւամբ կամ յանիրաւի, այնպէս կարծուած է թէ համալսարանը ցարդ տարած է խնամ ծրագրաց կատարելագործութեան և մեթոտներու բարւոքման, քան իւր ուսուցման եղանակին բարոյական ուղղութեանը։ Կերևի թէ աւելի միտքը կրթելու զբաղած է, քան սիրտը։ Իւր հակառակորդներէն անոնք, որք միշտ իրենց ըսկզբունքը բրած չեն անուանարկել, յօժարակամ ցոյց կուտան իրեն կվերականաց օրինակը։ Մանաւանդ Յիսուսեանք, անոնց ըսածին նայելով, մանկանց սէրն ու համակրութիւնը քաղցր ընթացքներով գրաւելու փափուկ արուեստն ունին։ Այս վարժապետները՝ որ եկեղեցական վիճակաւոր մուրի լինել ուխտած են, գըրեթէ ոչ նուազ հայրական սէր ունին մանկանց վրայ։ Իրենց կրկնիչ դասատուները աշակերտաց հանգստեան ժամանակ ներելի մտերմութեամբ անոնց հետ կը վարուին։ Անոնց խաղերուն կը մասնակցին ու կը ճանաչին՝ ի նոցունց, ի պահանջել հարիւրն բանտապահի դժան և հրամայական բնաւորութիւնը կը մերկանան։ Պատիժները՝ որք արդարև կարևոր չարիք մ'են, խելացիութեամբ կ'ըմբռնեն և կարգաւորեալ հաղթման չ'են նմանիր երբէք։ Կարգապահութիւնը դիւրընկալ և զգալի է մանգամայն, այլ վոխանակ բռնաւորական ըլլալու սիրելի է։ Ցըզայն չ'նուաստացուիր և իբրև եղեռնագործ համարուիլ, թէպէտ և պատժապարտ ըլլայ, այլ մանաւանդ անողոքելի պատիժներով վախցնելէն աւելի՝ վարձատրութեամբք անոր անձնասիրութիւնը կը գրգռի։ Զենք ուզեր այս նըկարագիրը հաճոյական գոյներով գեղեցկացնել։

Դաստիարակութեան ամեն եղանակ իւր անպատեհութիւններն ունի։ Իրաւամբ կ'եպերեն կղերական դաստիարակութեան մէջ մեզկութիւն մը և անհամութիւն մը։ կըսեն նաև թէ ընկերաց քսութիւնը քաջալերուած է, թէպէտև այս ամբաստանութիւնը բացարիկ պարագայից համար ըլլայ։ կը պնդեն նաև թէ այս կերպ պատիարակութիւն բաւական առնական չէ և երբեմն զուրկ յանկեղծութենէ։ Այս քննադատութիւններն իրենց բովանդակութեան մէջ կրնան սուղ ըլլալ։ բայց ճշմարտութիւնը, ինչպէս հանապազ, երկու ծայրից մէջ է։ Համալսարանն արդարև կը շահի ձեռք բերելով այնպիսի մեթոտներ որք՝ անշուշտ բաղմաթիւ հարց և մանաւանդ մարց հաճելի են։ Արդի ընկերութեան մէջ անօգուտ չ'է արդարև կինը, այսինքն մայրը շահիլ։ Ինչ որ կը ստդանի երկար ժամանակէ ի վեր մեր աշխարհական ուսման կրթական մարմնամարզութեան մէջ, այդ ևս անոր ցամաքութիւնն ու չափազանց խստութիւնն է։ Նոր գրուած գինուորները թմբուկով կը վարժեցնեն, իսկ տղայոց որինգն է յարմարագոյն։ Սխալ է կարծել թէ ընդ մէջ մայրենի տան և վարժարանին եղած անցքը քաղցրացնել պէտք չ'է։ Քանի՞ անգամներ զեկուցած եմք արդէն, առանց յաջողութեան, պատժոց մի քանի միջոցներու զեղծումը։ Բայց ինչպէս Բ-բիէ Ֆրանսէ այն խմբագիրը՝ որ անդադար մի և նոյն յօդուածը կրկին և կրկին գրելուն վրայ կը պարծէր, պէտք չ'է զանց առնուլ վերստին հրատարակելէ այն ճըշմարտութիւնները՝ որք արժանի են հուչակուելու։ Զկայ խուլ՝ որ ուր ուրեմն չ'լսէ։

Օրինակներ՝ ի մէջ բերեմք, բայց այս օրինակները նոր չ'են, զի դիրքն, զգալի կերպով փոխուած չ'է։ Շրջագայութեան արգելքէն աւելի ուղղախոհութեան դէմ ինչ բան կայ։ Շրջագայութեան արգելք կը կոչեմք այն պատիժը՝ որ կ'սահիպ մանուկն Եր. և Կիր. օրերը կէսօրէն վերջը վարժարանին մի սրահին մէջ ժամանակ անցնելու, և սահմանեալ պատժոյ-գրութիւնը գրելու ուսուցչի մը ընթերցմամբ, որոյ այս դասատուական խստութիւնը իւր բնաւորութիւնը մեղմելու շնպաստէր։ Թող ձեռն այսպէս ըլլայ, թէպէտև բացօդեայ շրջագայութիւնն ամեն եղանակի մէջ առողջարար է։ բայց ամ՞ռը, երբ արեգակն ապակիներու մէջէն կը թափանցէ և օրմոց վրայ կը ծածանի։ ամ՞ռը, երբ դաշտը ծաղկած է, երբ ընդարձակ ճանապարհներ վաղել և ջիղերուն շարժումս ու մտաց հանգիստ տալ շատ աղէկ է։

Անհեթեթ բան, երբ ուսման տեսակը սորվեցնողներուն քով մի համախոհութիւն կայ գոլութեամբ հուչակելու հին առածը թէ, Աւուրջ գիւղ յաւուրջ հարեմ, մեր ճեմարաններու ներքին օրէնքն իւրեան խստութեամբը կենդանի կը մնայ։ Մարմնամարզութեան վարժութիւնը յանձնարարելու մասին համամտութիւն կայ, բայց չդիտուիր որ լաւագոյն մարմնամարզութիւնը շաբթուան հանգստեան երկու օրերը աշակերտաց տրամադրութեանը թողոյ մէջ է։ Կիր. և Եր. աւուրց արգելքը անողորմասվորութիւն մ'է՝ զոր նախապաշարումը միայն պահած է։ Փոխանակ դպրոցականներն անշարժութեան դատապարտելու, նախատես օրէնք մը զանոնք բռնադատելու է, որպէս զի որոշեալ օրերու մէջ իրենց մարմինը յոգնեցընեն։ Եր. և Կիր. դէթ կէս օրէն վերջը այն ժամերուն՝ յորս շրջապայութիւն սովորաբար որոշեալ է, հարկ է տղայոց ձեռքէն գիրքերն առնուլ և պահել։ Զարմանալի դեղ մ'է ծոյլերն աւելի աշխատութեան դատապարտել։ ուրիշ եղանակ մը կարելի չէ ընտրել անոնց բոլորովին աշխատութենէ զզուել տալու համար։

Բայց արդեօք շատ անգամ ծուլութիւնն է որ կը պատժուի։ Զեմք գիտեր թէ արդեօք մեր յիշողութիւնն զմեզ կը խաբէ՞, այլ քաջ կը յիշեմք թէ Համալսարանի կարգապահութիւնը դրեթէ այնչափ խիստ է «անմտադրութեան» մասին, որչափ գոց սերտողութեան և դրաւոր պարտականութեանց մէջ զանցառութեան մասին։ Այն ինչ դըպրոցականը, որ իւր կարգին մէջ առաջիններէն մին է, ուսուցչին առջև լաւ չ'համարուիր, վասն զի ուսուցիչը չ'ներեր երիտասարդութեան չափազանց աշխոյժը։ Ցղայն՝ որ կը ժպտի, զի իւր չաբաճճի ընկերներէն մին իւրեան զուարթութիւնը գրգռած է խեղկատակութեամբ մը, կամ որ կը զուարճանայ դիտելով որ դասատուին քթին վրայ ճանճ մը նըստած է, իւր սրտին մէջ մի երկիւղ կ'զգայ կեր։ կամ՝ եշ. աւուրց շրջագայութենէն զրկուելու։ Ծիծաղը՝ այս բնազդումը՝ որ միշտ մանկանց կամաւոր չ'ըլլար, շատ վարժարանաց մէջ մեծ եղեռ մը համարուած է։ Անշարժութիւն կը պահանջեն մտադիր մեր դըպրոցականներէն, ինչպէս զենքի ներքև եղող մի զօրականէ։ Դասատուութեան ժամանակ բռնադատեալ մտադրութենէն յառաջ եկած պաշտօնական իմաստութեան նոյնչափ արժէք կը տրուէր, որչափ թարգմանութեան կամ շարադրութեան։ Զգօն և այլոց օրինակ ըլլալու աշակերտն այն է որ կամաւ կամ բնական դանդաղութեամբ նստարանին վրայ չը խլրտիր։ Ինքնաշարժ մեքենայ մը, ահաւասիկ շատ անգամ դասատու մը փիւնիկը։ ըսածնիս աղէկ հասկցուի, մեր ներողամտութիւնը չ'հասնիր մինչև սա անհեթեթ խօսքին վրայ պնդելու թէ անհնազանդ անպատճառ անմեղ սպուտելու կամ ներուելու են։ ամեն բանի մէջ չափ կայ։ Կ'ըսեմք միայն թէ զուգակշռութիւն մը պէտք է ընդ մէջ աշխատութեան և վարուց, կը կարծեմք թէ դիպուածական անմտադրութիւնը մի աներերելի յանցանք չէ։ կը պնդեմք թէ որ և է պարագայի մէջ պատիժներն պարապուրդի օգտակար, առողջարար և կարևոր աւուրց վրայ գործադրուելու չեն։ (Շարունակէ)

ՇԱՐԳ ՄՈՒՀԱՄԷԴԷՍԻ

ԹԷՐԱՐ ՐՈՒՄԷԼԻ ՃԻՀԷԹԻ

Ժէնէրալ Կուրգօնըն Ֆիլիպ Իւզէրինէ ասղրու եիրիւյիւչիւ։ — Թաթար Բաղարճըղընն ալընմասը։

(638 Նոյեմբերան դէմ)

Ժէնէրալ Վէլիամինօֆուն գօլուպիր համէճ՝ 32 քիլօմէթրօլըգ պիր եօլ ալըպ, պու եօլը՝ Իւզէրինտէ իւչ տաղ վար իտի վէ հէր պուղ իլէ մէսթուր իտի։ մէգքիւր գօլ Պանեայա միւվասէլէթ իտուպ, ֆագաթ թիւրքէրէ եէթիշէմէտի, զիրա օնլար խայի իլէրլէմիշլէր իտի։ Մահալը մէգքիւրտէ խասանընն Ֆինլանտիա ալայընը պուլտուքի պու ալայ իլք կիւնիւ գօնթ Շուվալօֆ թարաֆընտան Իհթիմանտան իրսալ օլունմուշ իտի։ Ցունվար 13տէ շաֆագ սէօքէր սէօքմէզ մէգքիւր գօլ տիւշմանը թագտիպ իթմէեէ պաշլատը վէ Զիմլինայա վասը օլմագ իչիւն ագշամըն սաաթ օնունա գատար եիւրիւտիւ։ պու գատար եիւրիւմէեէ մուգապիլ եինէ տիւշմանը էլտէ իտէմէտի։ Մէգքիւր գօլ յունվար 14տէ մուհարէպէ իթմէք իչիւն մահալը մէգքիւրտէ էմր ալը։

Պու նագլ իթտիկիմիզ չէյլեր ժէնէրալ Վէլիամինօֆըն գօլուտարիէսի տախլինտէ վուգուպուլմագտա իքէն, ժէնէրալ գօնթ Շուվալօֆըն ասքէրի տախի հարէքէթէ պաշլամըշ իտի։ Պու ասքէր իքի տաղ սիլսիլէսինտէն կէչէճէք օլուպ, պու սիլսիլէլերին Գաբուճըդտա պուլունան իքինճիսինտէ պէօյիւք միւշքիլաթ վար իտի։ Պու տաղըն եօգուշու հէր նէ գատար գըսսա իսէ տէ, բէք զահմէթլի տիր վէ Մէրիճ վատիսինէ էնիշի տախի տահա միւշքիլ տիր, խուսուսէյլէ նէ վագըթ քի եօլտա պուղ վար տըր։

Ցունվար 9տա ժէնէրալ Շուվալօֆըն ասքէրի՝ թային օլունան հարաքէաթըն իճրասընա միւպաշէրէթ իտիպ, յունվար 11տէ իքինճի խասսա բիյատէ ֆրգասընտան իպարէթ օլան բիչտար՝ Իհթիման պօղազընը կէչիպ շէհրը մէգքիւրէ վասլ օլտու, վէ շէհրի թէմամըյլա խարապ պուլտու։ Էվլէրին նըսֆընտան զիյատէսի աթէշլէ մահվ օլմուշ, վէ տիկերլերի զիյը ու գէպէր օլմուշ իտի, Պուլկարլարընն կիրանպէհա եշեալարընը վէ սայիրէսինի պուլմագ իչիւն գաբուլար գըրըմըշ վէ հէր թախթալար գօրարըմըշ իտի։ Էհալիսինին էքսէրիսի՝ Սօֆիանընն Թիւրքլէր թարաֆընտան թախլայէ օլունտուզունու իչտինճէ քէնտիլէրի տէ սըղըրլարընը ալըպ տաղլարա գաչմըշլար իտի։ Էհալիի մէգքիւրէտէն ինատ իտուպ գալան եիւզ գատար նուֆուս գաթլ օլունմուշ իտի։ Զէրքէսլեր պիր գատընը քէօղ աթէշ իւզէրինէ եաթըրմըշլար իտի քի բարասընը նէրէտէ սագլատըրընը սէօյլէթսինլեր։ պու պիչարէ գատըն ադէսինին նէրէտէ օլտուզունու սէօյլէտիկինտէ, զալիմ Զէրքէսլեր աթէշին իւզէրինտէն պէրի չէքմէյի ունութարգլարընտան, գարը սաղ սաղ եանմըշտըր։

Խասսա իքինճի բիյատէ ֆրգասը՝ կիճէյլի Իհթիմանտա կէչիրմէք իւմիտինտէ իտի, լաքին՝ ժէնէրալ Շուվալօֆ՝ քէնտի բիչտար սիւվարիսինին գօմանտանը պուլունան գօնթ Պալմէնտէն, Թիւրքլէրին Գաբուճըդ մէվգիինի թախլայէ իթտիքլէրինի։ Վէ Սամագօվ օրտուսըն

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Ա՛ժ՝ Ռ-Ռ

Պուքրէշ 30 օգոստոս

Բուլանիա վիւքէյտարին էքսէրիսի սէյսահաթտա օլուպ, նէ վազրիթ ավտէթ իտէնէքլերի հէնուզ մալիմ օլմադընտան, թաթիլ օլունան մէճլիսի այան վէ մէպուսանը քիչտուը թային օլունմադը տըր։

Բուլանիա խարիճիյէ նազիրը ս ուէլի փախիմէյէ պէյան իթթիսի միլահազաթին հիւսնիւ թէլագրի օլունտուղունու, վէ Պէրլին ահտանամէսինի իճրա էյլէմէք իւզրէ մէճլիսի ումումիյէ պիր նիզամնամէ լայիհասը թագտիմ օլունմագ լազըմ կէլէճէյինի հէյէթը վիւքէյտա իսպար էյլէմիշ տիր։

Մէղքիւը լայիհա իլէ Եահուտիլէրին միւսավաթնա տայիր օլան մատէի ահվալէյի խաֆիֆճէ թատիլ իլէ պէրապէր, հէյէճանը ումումիյի տախի թէնքին իտէճէք տիր։

Վիէննա 30 օգոստոս

Ավսթրիա տէվլէթի Ցերսատէթ-տէ վէ էյալաթտա էմիյէթը ումումիյէյի թէգելիա իյլէմէք իւզրէ, իտարէի զալթիյէնին թէնսիգ վէ ըսահը լիզումունա տայիր Պապը Ա-լիյէ սուրէթը ատսթանէտէ միւթահրէտէն իճրան թէպլիղաթ իթմէյէ տուէլը ֆախիմէյի տավէթ իյլէմիշ տիր։

Պէրլին 31 օգոստոս

Բրուսիա բարլամէնթ օսուտունուն ինթիսապլարը սեպտեմբերին 30ունտա իճրա օլունմագ տըր։ Բարլամէնթօ հոկտեմբերին 28ինտէ քիւշատ օլունմագ տըր։

Ռուսլը հազրէ թարափտարլարընդն ինթիսապլարտա էքսէրիսէթ զազանմագլարը մուհագագ տըր։

Պէրլին զազէթալարը Բուսիա թարափնտան Շուէտ տէվլէթինէ իտիլէն թէբլիղաթը իթթիֆագճուեանէ վէ միսաֆաթքեարանէյի էյտիայն մուախէզէյէ տէվամ, վէ թէբլիղաթը մէզքիւրէյի Ակէմանեա ալէյհինտէ Բուսիա թարափնտան պիր նիւմայիշ ատտ իտէօրլար։ Տանիմարգանդն Ակէմանիա ալէյհինտէ թէմայիւլթը մալիմ օլմաղլա, Պէրլին զազէթալարը Բուսիանդն Սգանինավ տէվլէթէրի (Շուէտ-Նորվէկիա) իլէ Տանիմարգա պէյնինտէ ագտը իթթիֆագ ազմ ու նիհէթինտէ պուլունտուղունու իտտաա իթմէքտէ տիր։ Տիկէր թարափտան Բուսիա զազէթալարը տախի, Ակէմանիանդն Ավսթրիատան մատտա, Իթալիա իլէ տախի ագտը իթթիֆագ իթտէյինի սէբա իտէրէք, Պէրլին գազէթէսինի մուախէզէ իթմիշէր տիր։

Լօնտրա 30 օգոստոս

Թրանսվաալտա իսլգահ ասայիշ ու ինթիգամ իշլուն, մէճլիսի վիւքէլա թէտապիրի չէտիտէի ասքէրիյէ իթթիխապընա գարար վէրմիշ տիր։ Պիրա էյալէթը մէզքիւրէտէ Պօէրլէրին Զուլուլարտան հիշ պիր գօրգուլարը գալմադըընտան պէրու, ճիւմհուրիյէթը մէզքիւրէնդն Ինկիլթէրրայա իլհագը ալէյհինտէ, վէ տէվլէթը միւշարէլէյհանդն թէէսիս իթթիկի հիւքիւմէթլերէ վէրիլմէսէք վէրիլմէսին թէէտիյէսի ալէյհինտէ մէզքիւր Պօէրլէր թարափնտան նիւմայիշլեր իճրա օլունմուշ տուր։

Պաքէր բաշանդն Քիչիւք Ասիատա միհիմ պիր միւլքյէ վէ ասքէրիյէ մէմուրիյէթինէ թային օլունմադը մուհագագ տըր։ Լաքին էրզրումէ վալի նասպ օլունմադը մուհագագ տէյիլ տիր. հալ պու քի էրմէնիթանտաքի իսլահաթ միւթէլիթ գօմիսիօնընա հէր հալտէ ըէիս թային օլունմագ տըր։

Ինկիլիզ հիւքիւմէթինին ալտըը խասիրէ կէօրէ, Շարգի Ռումէլի միլիս ասքէրինին վէ ժանտարմասընին եէնի զօմանտանը Բաշիա բաշա (ժէնէրալ Սթրէյզ) էյալէթը մէզքիւրէ իտարէի ասքէրիյէսինին էճնէպիլիք թարզ ու սըֆաթընը զայդ իթթիրմէմէք իչուն, զաթէն Պապը Ալի խըզմէթինտէ պուլունան Ինկիլիզ, Ալման վէ Ասթրիալը գալընթանը իսթիսատամ իտճէք, վէ էվվլճէ մէմուրիեէթտէ օլան Ռուս զապիթանընը տա իպդա էյլէյճէք տիր։ Տիկէր թարափտան միւքյէյ իսարէսի տախի կալիպա եալընը Պուլկար միլլէթինէ բիւճհանիյէթ վիրմէյիպ, էյալէթը մէզքիւրէտէ պուլունան հէր միլլէթտէն տէ գուլլանմագ տըր։

ԹԷՎՖԻՀԱԹ

Ինթիխապը մէմուրիյն զամիսօնու ազալըը ազատան Եօրկաքի էֆէնտիյէ.

Թաշրա թուրագ վէ մէապիր խըատէթինտէ միսթախտէմ միւլայիմ Ապտիւլ Բահման վէ Ա.Հմէտ Շեվգի վէ Օսման էֆէնտիլերին պատէպին սուրէթը տահմէտ խաթիսատմէրի զրմիրնտա՝ միւլքիեէ սընրիրնա նագլերի իլէ, էօհտէլերինէ բիւթպէի սալիսէ թէվճիհ պույրուլմուշ տուր։

ՄԻԻԹԷՆԵԿԻՅԷ

Սօֆիատան եազրլարընդնա կէօրէ, ալաֆրանկա օգոստ. 21տէ չէհիրտէն պիր չարէէք մէտաֆէտէ քեայնի օրտուկեահտա, ասքէր Շերգանընն տէվրի սէնէվիսի չէնլիքլերինի քեմալը թանթանա իլէ իճրա իյլէմիշ տիր։

Պիլ ճիւմիէ Պուլկար կէօչիւլիւլերի տախի պու չէնլիքտէ տապխլ օլուպ, հիւքիւմէթ՝ մէրգումանը էմարէթին հէր թարափընտան ճէլպ իթմիշ տիր։

Եինէ չէհրը մէզքիւրտէն խապէր վէրիլմիյինէ նազարէն, պիր խայլի Օսմանլը ֆիրարիլերի Սօֆիսյա կիթմէքտէ, վէ Պուլկար իլէ Միւսլիման արասընտա էվվէլքի կիպի քելիմաթը զալիդէ իսթիմալ օլունմամագտա իմիշ։

—Սօֆիատա կէչէնտէ պիր պէօյիւք հարիգ զուհուր իտիւպ պիր խայլի եէր եանմըշ օլուզունու թէլէկրաֆ խապէր վէրմիշ իտի։ Պու տէֆա ալտըընմըշ մայիսմաթա կէօրէ, շէհրը մէզքիւր էպնիկէսի պունտան օնրա թուզլա իլէ ինչա օլունմագդընտան, պիր թագըմ ֆիրանսըշ վէ ինգիլիզ թուզլաճըլարը պիր թուզլա ֆապրիգասը ինչա իտիպ, եէվմիյէ 25,000 թուզլա թէտարիք իթմէքտէ, վէ իրք պահարտա կիւնտէ 100,000 ատէտ չըզարմագ իւմիտինտէ իմիշ։

—

Պիզ զանն իտէր իտիք քի Շիրքէթի խայրիյէնին խուսուսիյլէ վաբօրլարտա իսթիխտամ օլունան պագը մէմուրին վէ խատէմէտ եալընընը եօճուլար այէ հհինտէ հագարէթ վէ հիրմէթսիզլիքտէ պուլունուրլար, հալ պու քի պուզանընմըզընը եաննըշ օլտուղունու, վէ մէրգումանդն եէկտիկէրինէ տէ մուամէլէի նալայրգ ատտա պուլունուգլարընը ճումա իրթէսի կիւնիւ թէսատիֆէն քէօրբուտէն իսկիւտարա կիտէն 3 նումերօլու վաբօրտա պուլունարագ թաստիգ իյլէտիք։

Շեօյլէ քի, մէվգիտէ օթուրան միւշթէրիներին պիրի մէթալիքի մէճիտկէ մուգապիլինտէ պիլէթճի, յէ վէրմէք իսթէտիկինտէ, պիլէթճի Շիրքէթի իտարէսինտէն ալարը թայիմաթ վէ թէնպիհաթ մուճուպինճէ, մէթալիքի մէճիտկէ մուգապիլինտէ այնը այնը նա գապալ իտէմէյէճէկինի պէյան իտուպ, եօլճուլու իգնա իտաեր իսէ տէ, էօթէտէն վաբօրընը ուզուն պօյլու, մալի կէօղիւքլիւ, պէտէնի զայիֆճա, լիսանը պիր աղ կիրիտի լիսանընա չաար մէմուրը, վագիֆէսինին խարիճինտէ օլարագ, կէլիպ մէթալիքի մէճիտկէ եէրինէ արմասընը պիլէթճիյէ ճէպր իտեր, վէ պու ճէպր իլէ տէ էքթիֆա իթմէյիպ, պիր թավրը պի էտէպանէ իլէ պիչարէ պիլիթճիյի թաճգիր իթտիքտէն մատտա, պիր լիսանը ըէղիլանէ իլէ մէրգումպիլէթճինին ֆամիլեասընընը ըրզու նամուսընը հէթք ու թաարրուզ իթմէյէ գատար գալգըշը վաբօր խալգը մէմուրընն պու էտէպսիզլիյինի կէօրիպ, հիտտէթ իտեր վէ հէր ճիհէթլէ հագարզըզընը եիւգիւնէ վուրուր իսէ տէ, նէ չարէ քի պունտան էօթէէե կէչմէզ վէ մէրգումուն էթտիյի օ սըրա եանընտա գալը։ Իմտի ըրզ ու նամուսունա թաարրուզ իտիլէն մէզքիւր պիլէթճի, մէրգում մէմուրալէյհինտէ Շիրքէթը Խայրիյէ իտարէսինէ էլպէթտէ նամուս տավասընա գըյամ իթտիկինտէ, իտարէի մուամիլէյհա էօթէտէն պէրու պու կիպի տավալարտա իպրազ էյլեմիկի հագանիյէթի ունումայարագ, իհգագը հագգ իտուպ մէրգում թէրպիյէսէզ մէմուրու թէէտիպ իտէճէկինտէ շիւֆհէմիզ եօգ տուր։

ԻԼԱՆԱԹԸ ՄԻԼԻԷ

ՀՐԱՒԷՐ

Վ.ԱՐԴՈՒՀԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Վարդուհեան Ընկերութիւնը, որ Բերայի մէջ Օրիորդաց Վարժարան մը բանալու նպատակ ունի, Ընդհ. Ժողով պիտի գումարէ օգոստ. 26,7 ուրբաթ. ժամը 7ին 'ի սրահն Համազգեաց ընկերութեան վարժարանին որ 'ի Բերա Լալէ փողոց թիւ 11։

Ընկերութեանս հիմնադիրներն այս հրաւէրը կարդալով վստահ են մեծարգոյ անդամոց հայրենասիրութեանը վրայ, որով նոքա պիտի բարեհաճին անպատճառ ներկայ գտնուիլ սոյն ժողովոյն որոշեալ օրն, յորում ըլլալիք որոշումներն վաւերական պիտի համարուին որչափ և եղէ ներկայ անդամոց թիւը։

Հիմնադիրք

Վարդ-հեան Ընկ.

—

ՀՐԱՒԷՐ

Ա- անգամ Աղթամարէ ընկերութեան Հայրենեաց

Ընկերութեանս Ընդհ. Ժողովը նիստ ունի յաւելիկայ ուրբաթ, օգոստ. 24. Սէրտիկէ թաղի Ազգ. վարժարանին թատրոնը, ուր ի ժամ 6ներկայ գտնուելիդ խընդրելով։ Մնամք յարգանօք

Դիւան Ընդհ. Ժող.

Ղուենապետ Ղուենագապիր

Զաքել Խանճեան Եղիսաբէթ Սեղբոսեան

Օգոստ. 17 Իսկիւտար

Օրակարգ

1. Ընթերցում նախորդ նստի տառեանագրութեան.

2. Ընթերցում դիւանական թղթակցութեանց.

3. Եռամեայ համարատուութիւն Գործ. Ժողովոյ.

4. Վաւերացումն ընտրութեան պաշտօնէից Գործ. մասնաժողովոյ գատ գիւղի և ներքին կանոնագրութեան նորին.

5. Վաւերացումն ներքին կանոնագրութեան Ընդհ. Ժողովոյ.

6. Հրաժարումն Բ. Ատենապետի Ընդհ. Ժողովոյ։

Մեծ. Խմբագիր.

Այս անգամ Գառնիկ էֆէնտի Հարենցի միջոցաւ Զմիւռնիայէն և Շիրինեան Ատիկ էֆէնտիի միջոցաւ Եգիպտոսէն՝ ազգանուէր մէկ քանի յանձանց իւսկիւտարու Ս. Խաչի երկաթ. վարժարանաց աղքատիկ ձրի ուսանողաց ի նըպաստ հաւաքուած ստակներուն ցուցակը, բարեհաճիք ձեր ազգ. օգուտ պատուական լրագրոյն միջոցաւ հրատարակել հանդերձ մեր խորին շնորհակալութեամբը։

Որոյ և ձեզ կանխաւ մեր շնորհակալութիւնը յայտնելով,

Մնամ անկեղծաբար

Ի դիմաց Հոգաբարձութեան

Ս. Խաչի երկաթ. վարժարանաց

18 օգոստ. 1879. Ատենապետ

Իսկիւտար։ Մ. Հաբէշ

Մեծ. էֆէնտիք.	Եգիպտոսէն
Զէնոբ Նառկիլէեան	5 ֆր.
Բիւզանդ Ալէքսանեան	5 »
Դաթէոս Մուրթաֆեան	2 »
Ամնոն Հաճի	5 »
Գաբրիել Գրիգորեան	5 »
Համբարձում Մկրտիչեան	5 »
Գառնիկ Պէրպէրեան	5 »
Յակոբ Ագտարեան	2 »
Ղազարոս Շերինեան	10 »
Մարգար	2 »
Ոմն	1 »
Յովհաննէս Նալանուխեան	10 »
Խաչատուր Խորէնեան	4 »
Ոմն	2 »
Սարգիս Պիւլպիւլեան	3 »
Մ/նաս Յակոբեան	2 »
Բարսեղ Նախնուխեան	2 »
Գաբրիէլ Սրապեան	2 »
Մեղրաք Դաւիթեան	5 »
Յովհաննէս Եաղճեան	5 »
Ստեփան Պողոսեան	5 »
	87 »
Ստեփան Յակոբեան	20 ղ.
Եղիա Եուսուֆեան	20 »
Գառնիկ Նահապետեան	20 »
Գառնիկ Յովակիմեան	5½ »
Ճիվան	5½ »
Ոմն	11 »
Սիմեօր Տավիթ Հր. ազգէն	20 »
	102 »
	Զգառնէն
Պօղոս Պէրպէրեան	5 մէճ.
Յովհան Վահրամեան	3 »
Գրիգոր Եսայեան	10 »
Խաչատուր Զաքեան	3 »
Կոստան Միւքիասեան	2 »
Յարութիւն Գրիգորեան	2 »
Մարգար Ապրօ	5 »
Ստեփան Նուպարեան	5 »
Գառնիկ Հարենց	5 »
Յարութիւն Սրճաճեան	2 »
Յակոբ Զիվիճեան	2 »
Սիմոն Վիմեան	3 »
	47 »

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ

Ի ՊԵՏՍ ԳՐՈՅՑԱՑ

Ե. Մ. ՍԻՐԱՔԵԱՆ

Ահաւասիկ առաջին դասագիրք մը ընթերցանութեան, որ ազգոյց հասկացողութեան յարմար բարոյական և դաստիարակութեան պարունակելէ զատ, քանի չափ յատկապէս փոքրագրեալ պատկերներով ճոխացեալ է։

Սոյն գրքոյկը 112 երեսէ բաղկացեալ, մաքուր կերպով տարպագրեալ և կազմեալ ըլլալով, կը ծախուի Եենի-Ջամի Զիրինկիրէր ճատտէսի թիւ 2, Ս. Դուկասեան գրատունը և ուրիշ գրավաճառաց քով։ 3—1

Գին 2½ ղրշ. արծաթ.

ԻԼԱՆԱԹ

ԷԼԻԳՍԻՐ ԹՕՆԻ ՖԷՊՐԻՖԻՒԳ ՏՐ

Վ. ՍԻՆԱՊԵԱՆ

Մուալիճէի մէզքիւրէ պու քէրրէ Պաղչէ գարաուսունտա Համիտիյէ թիւրպէսի ճատտէսինտէ 32 նումէրօ իլէ մուրագգամ էճզախանէյին սահիպի Սինապեան Վիչէն էֆէնտի թարափընտան թէրթիպ օլունմուշ տուր։

Մէզքիւր էլիքսիր շիմնիյէ դատար էյրօրատան վարիա օլան գընա գընալը վէ չէլիբլի ճէմիի շարապ վէ շուրուպլարա տա ֆայիդ օլտուղու ամբրպայանդն թատիգի իլէ միւսպէթ, վէ նիչէ խասթէկեանդն չիֆաեապ օլմասը իլէ միճէրրէպ պուլունմուշ տուր։

Մուալիճէի մէզքիւրէ սուրէթը հաղի, վէ զաֆը միտէ վէ իլելը միւմմինէտէն պագը դարբը օյան զաաֆը պիտնէէ վէ ֆագրիւլ տէմ իլէթլէրէնէ գարշը պու գապիտէն պուլունարտա նաղարէն նիսպէթ գապալ իթմէդ տէրէճէտէ միֆիտա վէ միւեասիր տիր։

Օ ՏՐ ՍԷՐԱՅԻ ԱՆԹԻԲԻԹԻՐԻԳ

Վ. ՍԻՆԱՊԵԱՆ

Մուալիճէի մէզքիւրէ սայլարտա պուլունան պէյրաղ քէրէքլերին տէֆի իչիւն նէվիճատա օրարագ եինէ մամիկիյ Սինապեան Վիչէն էֆէնտի թարափընտան թէրթիպ օլունմուշ տուր։ Զիքր օլունան մուալիճէ շիմնիյէ գատար թէրթիպ օլունմուշ օյան մուալիճամի կիպի քէրէքլէ պէրապէր սայլարը տախի տէօքմէզ օլտուգտան պայգա, անլէրին սէմերէսի օյան պիր թագըմ պայխասթալգլարընը տէֆի իսէր, վէ սայլարընը քէօքլերինէ գուվվէթ վիրէրէք, սայլարընը իզմիրտարընը մուճիպ օլտուղու, պիր միւատէթտէն պէրու իճրա օլունան թէճրիւպաթ իլէ հասրլ օյան նէթտիրիի միսմահսէնէօնտէն միւսթէպան պուլունմուշ տուր։

Մուալէճաթը մէզքիւրէնին էլիքսիր թօնի ֆէպրիֆիւժ տը Վ. Սինապեանդն պէհեր շիշէսի իւչ չէրեկէ վէ Օտը Սէրայլ Անթիբիթիրիք Վ. Սինապեանդն շիշէսի տախի եարըմ սիմմէճիտիյէ օլտուպ անճագ վէ անճագ պալատէ մուհարիր Պաղչէ գարաուսունտա Համիտիյէ թիւրպէսի ճատտէսինտէ 32 նիւմէրօ իլէ մուրագգամ իբի գարուլու Սինապեան Վիչէն էֆէնտինին էճզախանէսինտէ սաթըլմագտա տըր։

Իբիմ։ Մուալէճաթը մէզքիւրէնին սուրէթը խսթիխտալի, շիշէլերտէ մէֆիֆ պուլունան քեաղըտտա մուֆասսալէն պէյան օլունմուշ տուր։ 22

ՏՕՐԹԷՕՐ

ՃԷԼԱԼԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

Տօգթօրու միմանիէյհ, սապրդը վէճհ իւզրէ, եալընը ֆրէնկի վէ պէլ սօուգլուղու, վէ ումում ալէաթը թէնասիլիյէյէ (ծնդական գործարանաց վերաբերեալ), վէ իտրար եօլարընա տայիր խասթալըգլարա տիւչար օյանարընն էմրի թէտավիլերի իչիւն, հէր կիւն սաաթ տէօրթտէն օնա գատար, Պաղչէ գարաուսունտա Համիտիյէ թիւրպէսի սըրասընտա վագը 32 նումէրօլու Սինապեան Վիչէն էֆէնտինէ էճզախանէսինտէ, վէ բաղար կիւնէրի տախի, Պէյօղլունտա Թարլապաշը ճատտէսինտէ վագը 117 նումէրօլու քէնտի խանէսինտէ, քէյֆիսիզլերի գապալ իթմէքտէ տիր։

10—2

ՕՐԻԱՆ

ԹԻԹԻՐԻՆ ՖԱՊՐԻԳԱՍԸ

ԳԱԼԱԹԱՏԱ ՖԵՐՄԵՆԵՋԻԼԷՐ

ՍՕՒԱՂԸՆՏԱ ԵՍԿԻ ՆԱՂ-ԳԱԲԱՆ

ԹԱՂԸՆՏԱ Ն.° 26

Պու տէֆա պանդրօլար մէճիմիյէ ապէյէ թահվիլինտէն տօլայը, պիզ տախի թիւթիւնէ-բիմիրին հէր նէվիսնէ էսկի թէրթիպանէն իւչ տէրէճէ տահա ալա վէ էնֆէս սուրէթտէ իսլահ վէ իմալ իտէրէք, մէճմիյէ իլէ ֆիրուսթանա մէճպուրիյէթ հասրլ օլտուղունան, Բէժիտէն արմշ վէ անճագ պու զէման իչին թէնտէ ճանրմ կիպի սագլամըշ օլտուղում պիր խայլը պին գըյլէ գօգուլու վէ ալա էֆենտիներին պողչա վէ կէօպէք թիթիւնէրինի սարի վէ իհլալ իտէրէք, պիլիմալ հեր թարափտա օյան տէօրարբիզա, վէ պիհմիսիզ թիւթիւնիս տիւքքեանարընա տաղրալ ֆիրուսթանա մուպաչէրէթ օլունմուշ, վէ պու թիւթիւնէր էսկիսինտէն ֆարգ օլունմագ իւզրէ, եէնի թէրթիպլէրին բաբէթլէրի տախի թէպտիլ գըլընմըշ տըր։ Բիյատէն արի օլտուղու վէճհէյէ սարլ մագսէտը ճիղղի մահկա վաթանտաշլարընընդա պիր խրտամէթը սատրգատտա պուլունմագտա տըր։ Պատէմա բաղպէթ պույուրաճագ միշթերիէրիմիզդին հէր սուրէթլէ մէմնուն վէ խօշնուտ օլաճագլարը մինէլգատտամ հագդընընդա էմնիյէթլերի տերքեար օլան ղէվաթը քիրամընմամիսիմ տիր։ Ցերսատէթ վէ թաշրա իչին ճիղղի վէ քիլլի սըբարըշարընն ֆէվգ էլ մաթրուպ սէրիէն իհզարընա քէմալը իֆթիխար իլէ պօրճնու օլտուղումուզ տախի վատ օլունուր։ 16

ՐՈՊԷՐԹԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

—

Բոպէրթեան վարժարանի յառաջիկայ տարուան շրջանը կը սկսի Սեպտեմբեր 3/15ին։ Վարժարանս ամենայն միջոց հայթայթած է դիտութեան ամենճիւղոց և այլեւ այլ լեզուաց մէջ ընդարձակօրէն հրահանգելու զուսանողս։ Մասնաւոր անօրինութեամբ այսուհետեւ Հայ ուսանողք վարժարանական ընթացքին մէջ ժամանակ պտտի ունենան առաւել ընդարձակօրէն ուսանելու Հայերէն լեզուն։ Մասնաւոր տեղեկութեանց համար դիմելու է առ Պ. Հանսըն և Ընկ. որ ի Գալաթիա, կամաւ ցնորէնն Բոպէրթեան վարժարանի։

30—1 ՃՕՐՃ Վ.ՕՇՊՐՆ

Օ ԼԻՕՆ ՏՕՐ

ԳԱԼԱԹԱ

ԹԻՆԵԼԻՆ ԻՊԻԻՍԱԼԻՆՏԷ

ԵԷՆԻ ՃԱՄԻ ՍՕՂՈՒԼԸՆՏԱ Ն.° 8

Մէզքիւր մաղազատա էրքէք իչիւն Բարիզին վէ Լօնտրանդն սոն մոտասընտան օլարագ հազըր բուպալար ֆիրուսթ օլունուր։ 30

Ֆ. ԿՐՈՒՆՊԱՎՆ Է ԴՕՄԲ.

ՕՍՄԱՆԻՅԷ

ՖԱՊՐԻԳԱՍԵ ՏԷԲՕՁԻԹՕ

ԵԷՆԻՃԷ ԹԻԹԻԹԻՆԻ

Պ. ՍԷՖԷՐԻԱՆՑԻՍ ՎԷ ԳՈՒՄԲԱՆԱՍԸ

Գիւղքէր- էտրէնէ- Լիմի էնտիսէ Ն.° 77

Պ. Սէֆէրիանտէս էֆէնտիսին թիւթիւն ֆապրիգասընը։ Եինէ քէնտիսի տէ պիրլիքտէ օլարագ թահմին իտարէմիզէ արմշ վէ էմին էճնիւնէ նագլ իթմիշ վէ այտ թիւթիւնլէր վէ մահիր իշճիլեր կէթիրթմիշ օլտուղումուզու միւթէպէր էհալիսէ վէ միւշթէրիլերիմիզէ իլան իտերիզ։

Կէրէք բայիթախթ վէ կէրէք մէմալիքի էճնէպիսէ իչիւն սըրարը գապալ իտէճէյիմիզ կիպի, թիւթիւն ըէժիսինտէ մուխամմինլիք իտէն վէ քէնտի ֆապրիգասընը իշլէթմէկի պէման պէօյիւք մէհարէթլէր քէսպ իտէն մումայիլէ յհ Պ. Սէֆէրիատես էֆէնտինին թէճրիպէսի վէ էհլիյէթի սայէսինտէ ֆապրիգասընդա միւրաճաաթ իտէճէք օյան միւշթերիլերէ նէֆիս թիւթիւնլերսա թարագ մէմնուն իտէճէյիմիզի իւմիտ իտերիզ։ 20

Իտարէ

Պ. Սէֆէրիանտէ Վ էտրբանեսը

ՎՈՍԲՈՐ

ՏՈՒԹԱՆ ՎԷ ՍԻԿԱՐԱ ՖԱՊՐԻԳԱՍԸ

Գալաթատա Վոյվոտա սոգաղընտա Ն.° 23 վէ 2 միճէտտէէն քիւշատ օլտուճիշ վօսբոր նամ ֆապրիգասընդա եէնիճէէնին էն ալա վէ գօգուլու թիւթիւնլերինտէն, քէմալը սըգագթալա իմալ օլունուպ, Ա.յասուլուգ նամ մուզիրը թիւթիւնլերէն ասլա պուլունմամագ շարթը իլէ միւշթերիլերիմիզին խօշնուտկէթինի պատի օլաճագ սուրէթտէ հէր նէվ թիւթիւն վէ սիկարալար պուլունարագ, ումում տիւքանլարտա մահը հալին 23ինտէն պէտ իլէ տաթրլաճաղը կիպի, բաղպէթլու միւշթերիլէր թարափընտան տախի սըբարըշ օլունուգտա, քէնտի մամլուպլէրինէ մուվաֆիգ տիգ գաթը թամամ իլէ իհտալ իճրա օլունաճաղը, վէ իլէրուտէ կէրէք պէյ օղլու վէ կէրէք սաիր իգթիզա իտէն մահալլերտէ աչրյաճագ մախսուսի շիպէլէրիմիզին վէ թային օլունաճագ գօմիսիօնէրիմիզին իճրասընա տէկին միւշթերիլերիմիզէ սուհուլէթ օլմագ իչիւն սըբարըշ վերմէք իսթէյնէրին շիմտիկիք ֆապրիգասընդա վէ Ոթամպօյա Ասմա տրթընտա Ն.° 45 աչըմշ շիպէմիզէ մուրաճաաթ կլյէմէլերի վէ մէքթուպլարա տախի սըբարըշ վուգուհնտէ իսթէտիքլերինի քէնտի իգամէթկեահլտրընա մախսուսէն կէօնտէրիլէճէյի իսթիսար ու իրան օլունուր։ (60—15

Սահիպի խմբագիր

ԱՆՏՈՆ ՍԱԳԻԱԵԱՆ

ՍԱՐԲԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա, 30 Օգոստ.

Ինկիլ. էհսանը Ինկ. Լիր.		97-½
Օսմ. էհսանը աչրյարը		11-½
» » գաբանտը		11-⅜
Իսթիգրաղ	65	14-⅝
»	69	13-⅜
»	71	54-¼
»	72	21-¾
»	73	12- ⅝
Օսմանլը պանգասը		9-⅞
Մըսրը տուլյու. մութա հրատ		46-⅛
» իսթիխկամը		71-⅞
Բուսիա իսթիգրաղը		57-⅝
Գամպիո Բարիզ 3 այ վաստ		–

—

Փարիզ, 30 Օգոստ.

Ֆրանս. էհս. 3 % ֆր.		85-07½
» » 5 գրօնտուզ		116-90
Օսմ. էհսանը աչրյարը		11-65
» » գաբանտը		11-55
Իսթիգրաղ	65 ֆր.	72-50
»	69	66-25
»	73	63-75
Մըսրը ֆոնտ. մութա հրատ		233-75
Գրէտի Լիոնէ		740-
Օսմանլը պանդասը		497-50
Բուսիի չրմէնտրֆէրի		46-87½
Իթալիա էհսանը		78-70
Գամպիո Լօնտրա 3 այ վաստ		25-35

—

Վիէննա, 30 Օգոստ.

Աճիո	ֆիորին	–
Բուսիի չրմէնտրֆէրի		20-60

ԱԶԱԳԱԹ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էհս. ում. տիսն ագչ. գաբ.	12-22
Պու սապահ աչրյարը	12-21
Իսթիգ. 63 (Մութթաֆ) 6 % ֆ.	69-
» 65 » 6 % ֆ.	69-
» 69 (Բինար) 6	66-
» 72 (Պօն ամբ Թրէզօր)	21-25
» 73 6 % ֆ.	62-50
Բուսիի չրմէնտրֆէրի 3	45-
Ագճէ ֆայիզի %	9-
Բրբօր Դրչ	50-
Հավալէսիզ »	55-

—

ՊԱՆԴԱ ԲՐԷՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	4- 2
Ոսամայլի պանգասը	5-30
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4- 6
Թրամվայ	4-40

—

ԱԳՅԵԼԵՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրչատն	Ղ. Փր
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	106-24
Մէճիտիք »	118-20
Պէշլիք »	119-
Պագըր »	500-
Գայմէ »	735-
Ինկիլիզ լիրասը	109-20
Ֆրանսըզ ալթունու	87-14
Փոլ	89-35
Գրիմից ալթունու	51-10
Գարպօն գայմէսի	8-70